

Saulėta, dieną 80°, naktį 60°.
Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:29.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Birželio-June 22 d., 1971 m.

Kaina 15c

113

NEW YORK TIMES APIE BIRZELIO IVYKIUS

VEL PADIDĖJO ŠELPIAMŲ SKAICIUS

Kovo mėn. šalpą gavo 14.4 mil. amerikiečių

WASHINGTONAS. — Šią savaitę kongresas svarstys Amerikos šalpos įstatymus, kurie jau praėjo pro Atstovų Rūmų lėšų komitetą. Vyriausybė, atskiros valstijos ir miestai rimtai susirūpinę vis augančiu šelpiamųjų skaičiumi. Pirmadienį Sveikatos, švietimo ir gerovės departamentas paskelbė statistinius duomenis iš šių metų kovo mėnesio. Amerikoje šelpiamųjų buvo 14.4 milijonai amerikiečių, visų jų šelpimui buvo išleista 1,500,000,000 dolerių. Šie naujai paskelbti skaičiai rodo nepaprastą šalpos gavėjų skaičiaus augimą. Manoma, kad prie to augimo prisidėjo ir padidėjęs bedarbių skaičius.

Pagal paskelbtą statistiką, šalpa šeimoms su išlaikomais vaikais padidėjo per kovo mėn. 224,000 ir jau siekia virš 10 milijonų asmenų. Reikia, iš 20-ties amerikiečių, vienas yra šelpiamas, kaip neturįs tėvo.

Nuo vasario mėnesio išlaidos šalpai padidėjo 5.4%, palyginus su pernykščių metų kovo mėn. pakilimas siekia 29.3%. Daugiausia kyla išlaikomų šeimų (Aid to Families with Dependent Children) skaičiai. Net septynios valstijos tos kategorijos šalpos gavėjų paauogo daugiau, kaip 10,000. Kalifornijos šelpiamų vaikų skaičius paauogo 46,600, Illinois 29,700, New York — 16,800, Michigan — 15,700, Ohio — 13,900. Texas — 12,800 ir Pennsylvania — 11,000. Tik šešiose valstijose nepadidėjo šelpiamų šeimų su vaikais skaičiai.

Naujai svarstomi įstatymai ieško išeities iš šitos padėties. Vis daugiau bandoma priversti šelpiamuosius dirbti. Organizacijai kursai, kur šelpiamieji išmokyti įvairių darbų.

Amerikoje kovo mėnesį šalpos mokesčius gavo 2,705,000 šeimų, jose yra 7,371,000 vaikų. Vidurkis mėnesinio mokesčio buvo 186.50 dol. Kiekvienam asmeniui teko po 49.60 dol. per mėnesį.

Be pavartinių šelpimo, kitose kategorijose kovo mėnesį buvo šelpiamų: senelių — 2,083,000, akių — 80,800, invalidų — 967,000 ir įvairių kitų — 1,900,000 asmenų.

Kinai nubaudė savo diplomata

PEKINAS. — Kinijoje vienas žymus diplomatas, buvęs kinų ambasadorius Indonezijoje buvo patrauktas atsakomybėn už išsišokimus prieš užsienio ambasadas Pekine kultūrinės revoliucijos metu. Viešame teisme, kuriame dalyvavo 4,000 žmonių minia, ambasadorius Yau Teng Shan buvo pasmerktas ir pasodintas į kalėjimą.

Kultūrinės revoliucijos sampratoje minios kinų padarė žalos Burmės, Indonezijos ir Britanijos ambasadoms. Minios vadovavo tuometinis užsienio reikalų valdytojas, dabar nuteistas diplomatas. Vieną metų jis buvo suėmęs net patį ministrą Chen-Yi ir grąšinęs premjerui Chou-En Lai.

Stebėtojai aiškina, kad kinų vyriausybė, pradėjusi nuosauki diplomatiją bendravimą su visomis pasaulio šalimis, nori parodyti, kad ji nėra atsakinga už išsišokimus kultūrinės revoliucijos dienomis. Sakoma, kad pats premjeras atsiprašęs britų ambasados reikalų vedėją už ambasadai padarytus nuostolius ir už buvusio ambasadoriaus sužeidimą.

IŠ VISO PASAULIO

NEW YORKAS. — Buvęs prezidentas Johnsonas pareiškęs "Time" ir "Newsweek" žurnalų korespondentams, kad McNamara raportas, kurį paskelbė New York Times buvęs surašytas sen. Robertui Kennedžiui reikalaujant. Jis norėjęs panaudoti tą raportą demokratų partijos varžybose dėl kandidatūros į prezidento vietą. Kennedy galvojęs laimėti prezidento vietą šio raportą pagalba. Gynybos sekretorius McNamara buvęs Kennedžio žmogus.

DETROITAS. — Jaunas 21 metų veteranas, gavęs už narsumą iš prezidento Nixono "Medal of Honor" — aukščiausią Amerikos medalį, papasakojo Detroito laikraščiui, kad tą medalį jis laimėjęs būdamas marijuanos įtakoje. Netikėtame mūšyje su komunistais jis dalyvavęs "pilna galva marijuanos".

TOKIO. — Boeing 747 lėktuvis pakylant iš Haneda aerodromo, staiga sulūžo lėktuvo ratai. Lėktuve buvo 219 žmonių, tačiau lėktuvas pavyko sustabdyti, nors jis vilko sparną žeme ir sužeidė nebuvo.

NEW YORKAS. — Policija dažnai skundžiasi, kad praeiviai Amerikos miestuose dažnai ne-reaguoja į nusikaltimus. New York'e įvyko kitaip. Čia dviem vyrams užpuolus policininką, pradėjusį jį spardyti ir šaudyti, minia žmonių puolė užpuolėjus ir, jei policija nebūtų jų išgelbėjusi, jie būtų buvę nulinčiuoti. Vienam užpuolėjui gresia pavojus gyvybei, nes jam perskelta galva. Kitas irgi gerokai su-daužytas.

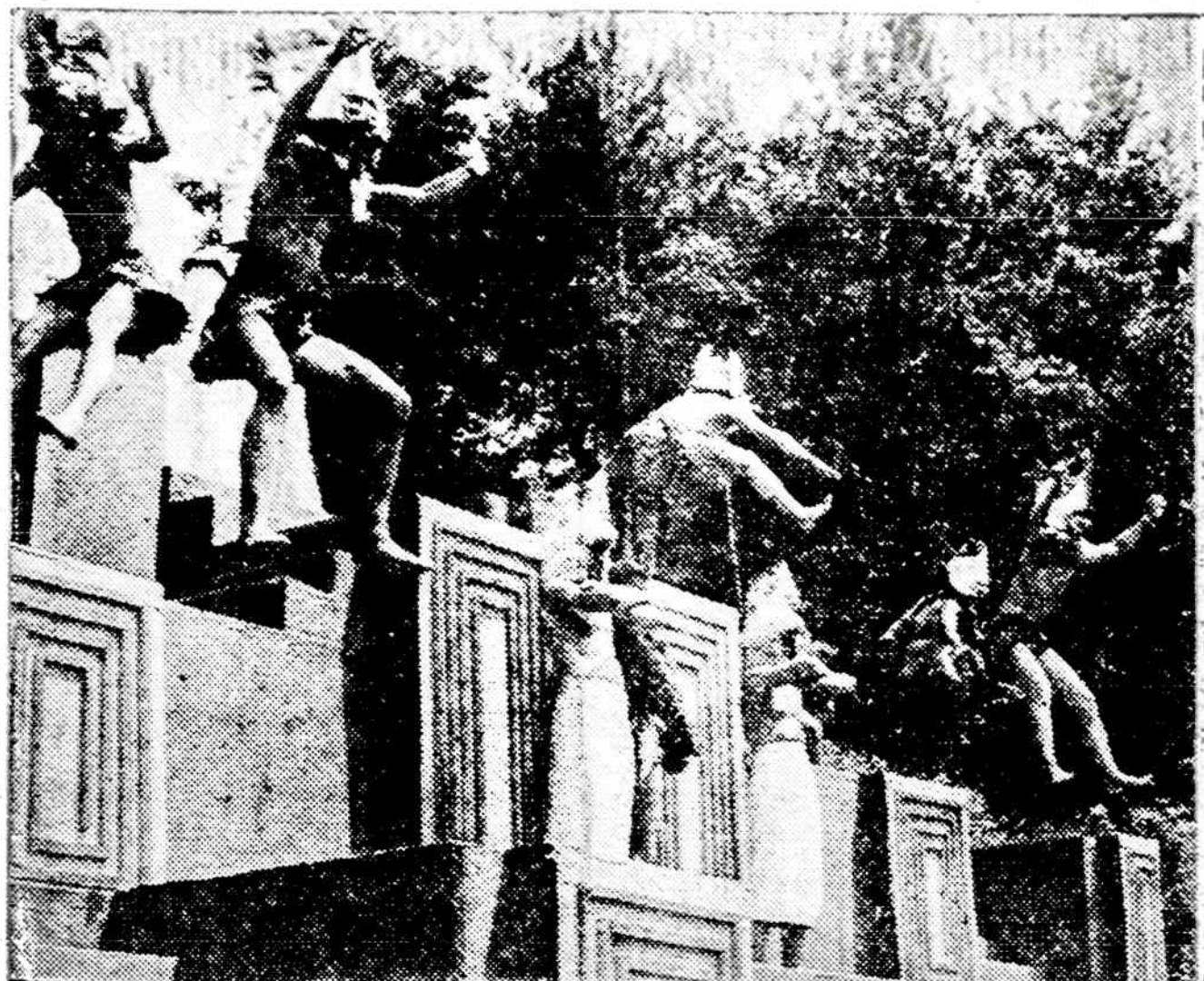
MILANAS. — Buvęs Amerikos Rytų pakraščio Mafijos vadovas Joe Adonis, ištremtas iš JAV 1956 m., Italijoje už ryšius su gaujomis buvo ištremtas, kuriame dalyvavo 4,000 žmonių minia, ambasadorius Yau Teng Shan buvo pasmerktas ir pasodintas į kalėjimą.

KAIRAS. — Saudi Arabijos karalius Faisalas lankosi Egipte, kur jis bus valstybės svečiu 8 dienas.

BELFASTAS. — Minia šiaurės Airijos katalikų buvo kariuomenės išsklaidyta, šaudant kareiviams gumines kulkas. Katalikai bandė išardyti protestantų parada.

NORTH AUGUSTA. — Penki motociklistų gaujos nariai buvo suimti ir apkaltinti kitos gaujos dviejų narių nužudymu. Dvi merginos irgi buvo bandytos nužudyti, perplaukiant joms gerklės, bet jos pasveiko ligoninėje.

MASKVA. — Amerikiečių žibalo specialistų delegacija, 23 asmenys, buvo nuvežti į Sibiro žibalo laukus, iš kurių sovietai planuoja gauti 500 milijonų tonų žibalo per metus.

Mormonų religiniuose vaidinimuose parodoma ir senoji Amerikos civilizacija, kurią Dievas su-naikines. Čia matomi laukinių karalių palydovai šokye prieš kruviną auką pagonių dievams.

SOVIETŲ ERDVĖS SPECIALISTAS FEDOSEJEVAS GYVENA LONDONE

LONDONAS. — Britanijos vidaus reikalų ministerija oficialiai paskelbė, kad aukštas sovietų pareigūnas, erdvės inžinierius, vadovavęs sovietų erdvės "Luna" ir "Sojuz" programoms tikrai yra pasitraukęs į vakarus ir apsigyvenęs Londone. Tai Anatolijus Fedosejevas, 52 metų. Jam duotas leidimas pasilikti Britanijoje. Fedosejevas dingo iš viešbučio Paryžiuje gegužės 27 d., jis buvo sovietų delegacijos ir Paryžiaus tarptautinė aviacijos paroda narys, jos vadovo pavaduotojas. Apie jo pabėgimą Paryžiuje ir Briuselyje buvo įvairiai spėliojama.

Šis pabėgimas vėl pablogins sovietų santykius su britais. Sovietų inteligentai kažkodėl mėgsta pasirinkti Britaniją savo pabėgimo vieta. Čia pabėgo žinomas rašytojas, redaktorius Anatolijus Kuznecovas, Londone nuo savo grupės pasitraukė ir žinoma sovietų balerina Natalija Makarova.

Britai nesupranta, kodėl sovietų valdžia taip pyksta dėl pabėgimų. Britų diplomatai primena sovietams, kad ir Leninas vienu metu, pabėgęs nuo Rusijos režimo, prieglaudą gavo ne kur kitur, bet Londone. Britų komunistų laikraštis "Morning Star", trumpai paminėjęs apie Fedosejevo pabėgimą, pridėjo, kad jis gyvena su angle mergina Londono priemiestyje "Daily Telegraph" korespondentas David Floyd, kuris palaiko artimus ryšius su rusais emigrantais Londone, pareiškė, kad Fedosejevas greičiausia bus aukščiausio rango ir daugiausia žinantis sovietų pareigūnas pabėgęs po II-jo Pasaulinio karo, į vakarus. Jis galis nemažai suteikti žinių apie sovietų raketas ir erdvėlaivius, bei sovietų šnipinėjimo žemės palydovus.

Houston, Texas prasidėjo Amerikos - Sovietų Sąjungos mokslininkų diskusijos apie erdvės problemas. Britų Tarplane-tinės Draugijos viceprezidentas Kenneth Gaitland pareiškė nuomonę, kad Fedosejevo pabėgimas gali sutrukdyti ateities sovietų-amerikiečių bendradarbiavimą erdvės tyrime darbuose.

— Čekoslovakijoje, Usti miestelyje, kasmet vykstančiose jaunųjų muikinių varžybose, šiais metais pirmąsias ir antrąsias vietas laimėjo trys Vilniaus M. K. Čiurlionio vid. meno mokyklos mokiniai: Algirdas Paukštė, Vyta. Mikeliūnas ir kt. (E)

◆ Prezidentas Nixonas ir jo žmona vakar pradėjo 32-trus dienų metus.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Vyriausybės byla su "New York Times" laikraščiu atidėta iki šiandien, kada New York'e jos klausys visi 8 apeliacinio teismo teisėjai. Washington'e panaši byla su "The Washington Post" buvo svarstoma vakar.

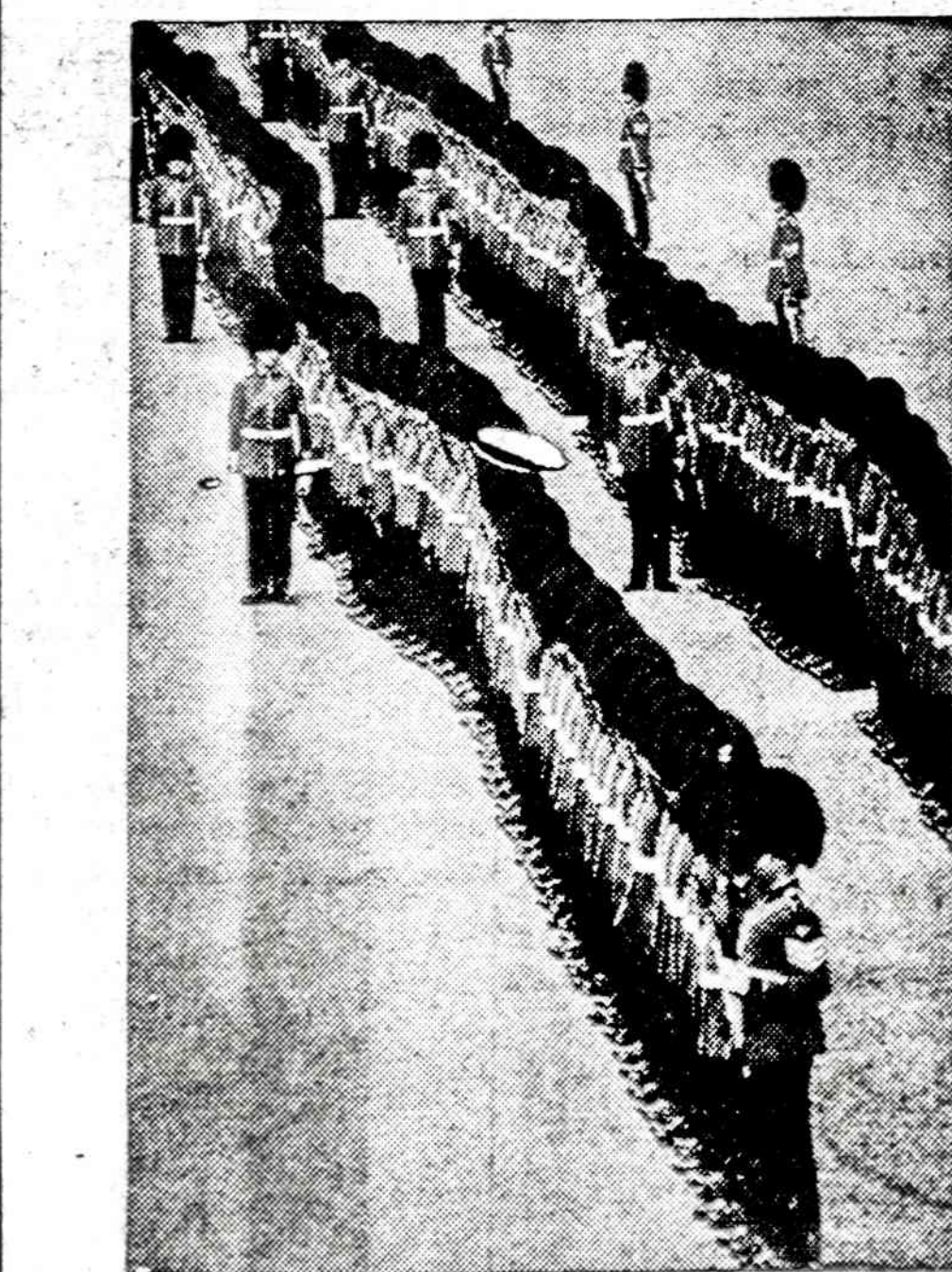
◆ Aukščiausias Teismas paskelbė, kad jis neužlo svars-tys klausimą, ar vyriausybė turi teisę klausytis telefoninių pasikalbėjimų ar ne.

◆ Prezidentas Nixonas vakar aplankė tūkstertų unijos su-važiavimą ir išbuvo su jos va-dais 45 min.

◆ New York'e susirgo Jung-tinių Tautų sekretorius U Thant.

◆ Vakar 8:20 val. vakare ofi-cialiai prasidėjo vasara. Šių me-tų pavasaris Čikagoje buvo sau-siausias šitame šimtmetyje. Va-kar buvo ir ilgiausia šių metų diena.

◆ Dainininko Bing Crosby brolis Larry sugrįžo iš Azijos, kur jis buvo susitikęs Hanojaus grupė. Jis siūlo Š. Vietnamui vieno milijardo dolerių paramą pokarinę statybą, jei Hanojus išleistų amerikiečius belaisvius ir kurią neutralią šalį.

"Lygiuokl!" įsakymą gavę garsios Londono "Horse Guard" brigados kareiviai dar turės nemažai padirbėti prieš karalienės gimtadienio parodą. Jų linijos dar netiesios.

"GĖDINGAS, BRUTALUS NUGALĖJIMAS"

"New York Times" vedamasis apie Baltijos valstybes

NEW YORKAS. — Vienas įtakingiausių Amerikos laikraščių — "New York Times" vakar vėl turėjo stoti į teisimą, kuriame Amerikos vyriausybė siekia sprendimo uždrausti tam laikraščiui spausdinti slaptus vyriausybės dokumentus ir raportą apie Vietnamo karo eigą. Visas pasaulis susidomėjęs seka šią bylą, kurioje iš vienos pusės stovi spaudos laisvė, o kitoje pusėje — vyriausybės interesai. Sovietų spauda, kuri visada "New York Times" laikraštį pildavo, kaip valdžios Washington'e tarną, šį kartą laikraštį palaiko, gindama jo teisę spausdinti Amerikos visuomenei svarbius dokumentus. Sovietų spauda, kuri pati neturi jokios laisvės, gina laisvą laikraštį New York'e.

Turkija suvaržo opiumo augintojus

ANKARA. — Turkijos premjeras pradėjo kietą kovą su nar-kotikus auginančiais ūkininkais, paimdams juos į griežtesnę val-džios kontrolę. Siekiama sustab-dyti opiumo nelegalų išvežimą. Ieškoma kitų pajamų ūkinin-kams, kurie augindavo opiumą.

Apskaičiuota, kad Amerikos narkotikų, ypač heroino, trys ketvirtadaliai užauginama Turki-jos laukuose. Turkų vyriausy-bė uždraudė opiumą auginti vi-soje eilėje provincijų, o liku-siose, kur tas auginimas leidžia-mas, ūkininkai turi gauti val-džios leidimą. Ūkininkai turi sa-vo opiumą parduoti vyriausy-bei, kuri žada padidinti opiumo kainas, kad ūkininkams nebūtų pagundos parduoti savo derių nelegaliems pirkliais, kurie opiumą siunčia į Prancūziją, į heroino fabrikus.

Pernai turkų vyriausybė su-pirko 60 tonų nevalyto opiumo ir pardavė jį užsienio valstų įmo-nėms už 2.6 mil. dol. Apie 50 to-nų opiumo pateko nelegaliems pirkliais. Kainos ūkininkams pakeliamos 80%. Už svarą ne-valyto opiumo ūkininkas gaus po 6 dol. Narkotikų pirkliai ir-gi turės atitinkamai pakelti sa-vo mokamas kainas. Iki šiol jie mokėdavo tris kart daugiau už vyriausybę.

Turkijos vyriausybė galvoja ateityje visiškai uždrausti opiu-mo auginimą, tačiau to iš kart negali padaryti ir atimti ūki-ninkams pajamas. Iš Amerikos turkai tikisi gauti pinigines pa-ramos, kuri tektų turkų ūkinin-kams, nuostoliams padengti.

Pakistanas įleis korespondentus

KARACHI. — Pakistano val-džia paskelbė, kad užsienio ko-respondentai, kuriems įvažiavi-mas į Rytų Pakistaną buvo už-draustas kovo 25 d., vėl galės laisvai atvykti ir be palydovų važinėti po tą šalį. Tuo nori-ma pabrėžti, kad tvarka Rytų Pakistane yra atstatyta.

Praėjusį kovo mėn. apie 40 užsienio korespondentų buvo iš Rytų Pakistano ištremti, atim-tos jų užrašų knygtės, rank-raščiai ir foto kamerų filmai. Po-to dvi korespondentų grupės, 6 ir 10 asmenų, buvo karinės va-dovybės pavežioti po Rytų Pa-kistaną. Dabar visi suvaržymai atšaukti, nors Pakistano vyriu-sybė ir pabrėžia, kad ji turėjo skaudžią patirtį su užsienio laik-raštininkais, kurie skelbė iškrai-pytas žinias, palaikydami dau-giau sukilėlių bengalų, o ne vy-riausybės, pusę.

"New York Times" pirmadie-nį vedamųjų skyriuje įsidėjo vieną vedamąjį, pavadintą "The Baltic Conquest". Tai tikrai ne-mažas laimėjimas Lietuvos ir ki-tų Baltijos valstybių bylai. Šis laikraštis praėjusią ir šią sa-vaitę daug daugiau skaitytojų graibstomas, kaip paprastai. Jo numerių parduodama daug dau-giau. Tame pačiame puslapyje, kur rašoma apie Baltijos valsty-bes, laikraštis plačiai gina sa-vo poziciją byloje su vyriaus-ybe. Vedamasis apie Baltijos kraštus tikriausiai atšaldys so-vietų spaudos agentūrų entu-ziazmą ginant "New York Ti-mes" laikraštį.

Vedamajame NYT sako: "Bal-tijos valstybių: Lietuvos, Lat-vijos ir Estijos žmonės prisime-na liūdną sukaktį. Nes vidury-bė birželio, 1949 metais, tuome-tinė sovietų vyriausybė, vado-vaujama Stalino ir Molotovo, pa-siuntė toms, tada nepriklauso-moms šalims ultimatumus, ku-riuose buvo įjungti ir prišių ne-puolimo su Sovietų Sąjunga pak-tai".

"Kiekviename ultimatumu bū-vo reikalaujama panaikinti esan-tas vyriausybės ir pakeisti jas Maskvai priimtiniomis, be to, bu-vo reikalaujama, kad tuoj pat būtų priimtos sovietų dalinių įgulos. Kadangi tos Baltijos val-stybės buvo mažos ir silpnos, ir kadangi neprieimamas ultimatu-mų būtų privedęs prie ginkluo-to sovietų Sąjungos puolimo, vy-riausybės pasidavė. Po kelių sa-vačių kiekvienoje šalyje buvo praversti "laisvi rinkimai" iš-rinkti parlamentus, kurie "vien-balsiai" paprašė įstoti į Sovietų Sąjungą".

"Visa nauja karta išaugo ir subrendo po tos agresijos die-nos. Tautinė nepriklausomybė Baltijos tautoms vis dar panei-giama. Maskva užsispyrusiai bando surusinti Lietuvą, Estiją ir Latviją, skatindama rusų kėli-masi į Baltijos sritį ir bandy-dama jėga primesti rusų kalbos ir rusų kultūros dominavimą".

"Bet dar vis yra įrodymų — kad ir iš Maskvos gauleiterių to-se mažose šalyse nusiskundimų, — kad prie Baltijos krantų vis dar išlikęs laisvės troškimas, net ir dabar, daugiau kaip trims dešimtmečiams praėjus po gė-dingo ir brutalaus Stalino lai-mėjimo".

Šitoks vedamasis įdėtas "New York Times" pirmadienio, biržė-lio 21 d., numeryje.

— V. Daunoras š. m. gegu-žės 9 d. turėjo vokalinių koncer-tą Maskvoje. Šalia rusų kom-pozitorių, jis išpildė Verdi bei kitų operų arijas. Solistui akom-pagnavo Gytis Trinkūnas. Kon-certą transliavo Maskvos radi-jas. (E)

Ketvirtosios Dainų šventės spaudos ir informacijos komisijos pirmininkas Stasys Dziugas (kairėje) dalinasi informacijomis su taktininku Jurgiu Janušaitiu.

JURGIS JANUŠAITIS

VEIDUOSE RIMTIS, ŠIRDYSE DAINA

Vos keliolika dienų beliko iki to laiko, kad vadinamoji lietuvių sostinė Chicago lietuviška širdimi ir vaishungumu priims svečius, atvykusius iš Kanados ir tolimųjų Amerikos lietuvių kolonijų. Į visų mūsų pasididžiavimą — Ketvirtąją dainų šventę, liepos mėn. 4 d.

Si artėjanti šventė nerimu beldžiasi į šventei ruošti komiteto bei įvairių komisijų narių širdis. Ir, tarytum vis klausia, ar viską padarėme, kad ši šventė būtų iškili, kad dainos skambėtų pilnu grožiu, kad šventėje vyrautų pavyzdingas tvarka. Šie klausimai rimtai nuspalvina komiteto ir komisijų žmonių veidus, tačiau kai jie susiburia reikalų aptarti, jų širdyse dega lietuviškai dainai.

Ir tos meilės vedini šventės rengėjai kimba paskutiniams darbams įvykdyti, kad užtikrintų šventės visokeriopą sėkmę. Ši kartą kalbamės su Ketvirtosios dainų šventės spaudos ir informacijos „sefu“ Stasiu Dziugu. Šio vyro pečius slegia atsakingos pareigos — informuoti spaudą apie šventės ruošimo eigą, apie chorų pasiruošimus, apie viską, kas kiekvienam įdomu žinoti.

Džiaugiuosi mūsų spaudos visokerioja tarka. Informacijos gausios ir įvairios visoje lietuviškoje spaudoje. Duodame ir skelbimus. Fotografijomis ryškina komisijų ir komitetų veiklą. Apie Dainų šventę kasdien kalba mūsų radijo valandėlės, o taip pat matome, kad ir Lie-

tuviai Televizijoje turėsime progos prabilti ir šventę reikia mai pristatyti lietuvių visuomenei. Džiaugiuosi spaudos bendradarbių talka. Sutarinai dirbdami, informuojame plačiąją lietuvių visuomenę apie šventės ruošimo sunkius, gal daug kam nelabai suprantamus darbus... — dėsto Stasys Dziugas. Ir šio vyro veide išsibrežė rimtų ir rūpestų liudijantieji bruožai.

Kaip žinia, mūsų spauda gražiai ryškina Dainų šventės reikšmę, chorų didelį įnašą į lietuvių kultūrinį gyvenimą, komiteto ir komisijų darbus.

Bet ne vien spaudos šefas Stasys Dziugas turi rūpestių. Jų turi kiekvienas komiteto ir komisijų narys.

Štai komiteto išdėtininkas inž. K. Dockus rankas išskėtęs laukia naujų įplaukų, nes šventei reikės nemaža lėšų. Net kelias dešimt tūkstančių. O kai kiti šenė tušcia, vargu būtų galima sėkmę garantuoti. Čia išterpia vicepirmininkas J. Paštukas, daug patirties beturįs tomių švenčių ruošime ir teigia, kad netrukus pajudės plačioji Chicago ir Marginių prekyboje susidarys eilė prie bilietų. Optimistas ir arti tikrovės. Jau dabar, kada tik Marginiuose apsilankai, visada randi žmonių, beperkančių bilietus į Dainų šventę.

Kad netektų kaip praeitųjų ir komitetų veiklą. Apie Dainų šventę kasdien kalba mūsų radijo valandėlės, o taip pat matome, kad ir Lie-

kalba giedrios nuotaikos mote riskė Marginių prekyboje.

Nemažą darbą vežimą veža komiteto sekretorius Vincas Grėbliūnas. Kiek raštų, raštelį perėjo per jo rankas. O juk visus reikėjo painformuoti, visus reikalus, posėdžiuose aptarus, surašyti į amžinuosius protokolus. Ramus ir kantrus tas sekretorius Vincas Grėbliūnas, savo pareigas sąžiningai ir tiksliai vykdo, vis vildamas, kad šventė jau čia pat, kad po jos galės ramiai tarti: „Atlikau pareigą, kad lietuviškajai dainai kelias į didžiąją sceną būtų lengvesnis, sklandesnis...“

Komiteto vicepirmininkas A. Rėklaitis, be savo tiesioginio darbo, renka visą medžiagą, paskelbtą mūsų spaudoje, apie Dainų šventę ir klosti į didelius puslapius didelė knygona.

O kai šventės dainų paskutinis akordas nuaidės, į didžiąją knygą bus įglausta visa tos šventės eiga, visa istorija. Pui kas darbas, vertinga medžiaga, liudijanti apie didį lietuvių sąjūdį išeivijoje.

Tokiomis darbų nuotaikomis gyvena žmonės, kurie laiką ir sveikatą aukoja, kad liepos 4 dieną Chicagos amfiteatre didingai suskambėtų lietuviškoji daina iš vyresniųjų ir mūsų atžalyno.

Ar mes gerėdamiesi vasara, pagalojame apie Dainų šventę pasiruošimą, ar pamąstome apie tūkstančius dainininkų, kurie įkaitę dūsta paskutinėse chorų repeticijs, ar mes jaučiame pareigą šioje Dainų šventėje dalyvauti?

Į tai atsakysime liepos 4 dieną.

IS KANADOS

ST. CATHARINES, Ont. — Apleidami tėvynę, palikome gimtuosius namus, o dauguma net savo artimuosius. Bet meilė gimtajam kraštui, liet. daina, taut. šokiai ir gražios tradicijos lydi mus visur.

Viena iš gražių tradicinių švenčių — Joninės buvo labai gražiai švenčiamos Lietuvoje; o ypač Rambynio kalne.

St. Catharines liet. kolonija (tiksliau pasakius, Niagara pusiasalio skautai) jau eilę metų kaip rengia gražias Jonines.

Šiais metais mūsų Joninės bus liepos mėn. 3 d. Turėsime labai gražią ir įdomią programą: solistę Giną Čapkauskienę iš Montrealio, o jos akompaniatorių J. Govedą iš Toronto, meno ansamblį Šilainę iš Detroito ir Niagara pusiasalio tautinių šokių grupę, vadovaujamą J. Beliuo. Šokiams gros V. Babecko lietuviškas orkestras iš Hamiltono.

Šiais metais mūsų Joninės ir vėl vyks toje pat salėje, kur ir anksčiau būdavo, t. y. Merriton Community Centre, Park Ave., salėje, tel. 685-9904. Visus pakylusius prašome skambinti nurodytu tel. ir bus pasiūstas žmogus paramai.

Programos pradžia punktučiai 6:30 val. p. p., o salė bus atidara jau nuo 2-ros val. p. p.

Nuosirdžiai kviečiame visus lietuvius iš artimų ir tolimųjų Kanados bei Amerikos vietovių apsilankyti į mūsų Jonines ir atsigalvinti dvasioje.

Inf. Sk.

Kun. Šarkos žygiai

Kun. Vaelovas Šarka, lietuvių katalikų reikalų ilgametis rūpintojas Hamburge ir Vokietijos šiaurinėse srityse, yra vykęs visą eilę žygų P. ir A. Brazinskų, Simo Kudirkos, V. ir G. Simokaikių gelbėjimo reikalui. Kun. Šarkos iniciatyva yra pasiūsta daug telegramų ir raštų konsulatams, Turkijos prezidentui (turkų kalba), Bažnyčios atstovams, įvairioms organizacijoms ir paskiriems asmenims. Vėliau daugelį Bažnyčios atstovų ir įvairiems pareigūnams buvo padėkota už padarytus ar padėdėtus žygius padėti ar užtarti bei kitais būdais paremti lietuvius, siekusius laisvės Vakaruose.

Pažymėtina, kad kun. V. Šarka savo laisukuose bei raštuose vis nurodydavo į tikrąjį Lietuvos padėtį, Bažnyčios bei tikinčiųjų persekiojimą ir, apamai, į gyvenimą okupacijos sąlygose.

Kun. V. Šarkos laišakai buvo paskelbti Vak. Vokietijos spaudoje: didelio tiražo dienraštyje „Hamburger Abendblatt“, plačiai žinomame kultūros-politikos savaitraštyje „Rheinischer Merkur“ ir „Stimme der Freiheit“. Šarkos laišku ištraukos buvo įdėtos daugelio bažnytinių laikraščių skiltyse.

Vėlykų švenčių metu kun. V. Šarka išsiuntinėjo laikraščių redakcijoms vyskupams ir šiaip žymesniems visuomenės atstovams Tėvo Antano Šeškevičiaus, SJ, gynimosi kalbą Molėtų teisme, 1970 m. Patirta, kad Šeškevičiaus kalba, išversta į vokiečių kalbą, vokiečių dvasininkams padarėsi didelį įspūdį.

Paties kun. V. Šarkos 25 m. kunigystės sukaktis minima Hamburge šių metų liepos 22 d. Jo adresas: 2 Hamburg 50, Kaltenkirchenstr. 4, Germany. (E)

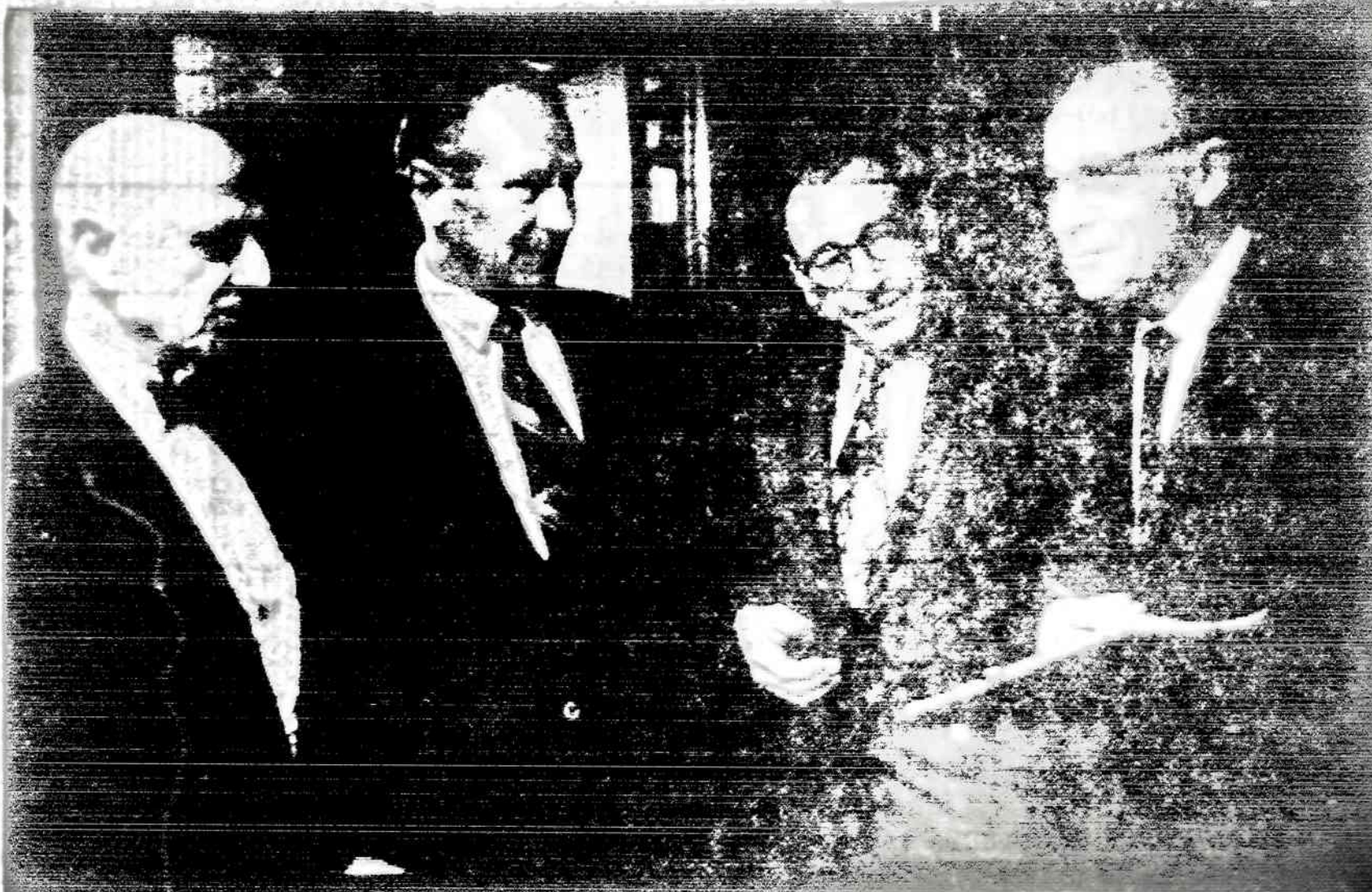
VOKIETIJOJE

— Kaip tau ne gėda, Frau Trautmann?

— Mačiau, kaip tas lenkas prispyręs kertėje tave bučiavo ir dar kažką darė...

— Kodėl tu jam nieko nesaiki?

— Sakiau, betgi tas nepaveikė, nes nemoku lenkiškai, o svetimšalis vokiškai nesupranta...

Ketvirtosios Dainų šventės metu reikės susodinti 10,000 žmonių, reikės daug lėšų, reikės pavyzdingos šventės tvarkos. Šias problemas aptaria komiteto nariai: iš kairės į dešinę — vicepirmininkas A. Rėklaitis, išdėtininkas inž. K. Dockus, vicepirmin. J. Paštukas ir sekretorius Vincas Grėbliūnas.

Dirbtinis vislumas

Devyni kūdikiai iš karto išgąsdino šeimų planuotojus

Jauna australietė apvertė aukštyn kojomis ilgaiolinę mokslininkų teoriją, kad devyni kūdikiai gali gimti tik vieną kartą iš kiekvienų 4 kvadrilijonų, 370 trilijonų, 282 bilijonų ir 100 milijonų gimimų. Dabar niekas nebegali pasakyti, kas gali atsitikti pavartojus vadinamus „vaisingumo vaistus“.

Trynukai jau darosi jokia naujiena. Jau ir ketveriukai bei penketukai nebe naujiena. 1965 metais viena švedė pagimdė 7, gi 1967 metais meksikietė pagimdė 8, dabar rekordas jau pasiekė 9!

„Aš nežinau, ką tatai reiškia“, stebisi žymus obstetrikas Dr. John Isaacs. „Nemanau, kad kas

gali paaiškinti, kas čia atsitiko“. Jis mano, kad tai padarė vaisingumo vaistas vad. Pargonal, o gal Clomid, kurs iki šiol jau daugelyje pasaulio vietų iššaukė kelių kūdikių iš sykio gimimus. Tie vaistai taikomi bevaikams moterims, kurių vien JAV-bėse priskaitoma iki 5 milijonų.

PLĖSIMŲ BANGA

FBI biuras pranešė, kad tarp 1960 ir 1969 m. JAV dienos metu apvogimų namuose buvo pašokęs skaičius iki 286 nuoš. Nakties metu vagysčių buvo mažiau — 108 nuoš.

Dabar vagysčių ir apiplėšimų įvyksta vienas kas 16 sekundžių.

SKAITYK „NAUJENAS“ — JOS TEIKIA GERIAUSIAS, TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

— Būkime pareigingi ir bi-lietus į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 dieną, įsigykime kaip galima anksčiau, išven-giant susigrūdimą paskutinėje savaiteje arba prie įėjimų — kasoje. Bilietai gaunami Mar-giniuose, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629, tel. PRO-spect 8-4585. International Am-phitheatre salė yra vėsinama (air conditioned).

VAGIA MENĄ

Italijoje labai vagiamas me-nas. Oficialiomis žiniomis kas-dien pavagiamas bent vienas meno kūrinys.

• Tikra meilė niekada ne-persisotina. Ji negali atšalti, nes yra grynai dvasinė. Laužas gali apsidengti pelenais, žvaigždė — niekada. V. Hugo

How a minus
on your paycheck
can be a plus
in your future.

Sound confusing? It isn't, really. When you join the Payroll Savings Plan where you work, an amount you designate will be set aside automatically from each paycheck. That's the "minus."

That amount will then be invested in U.S. Savings Bonds. That's where the "plus" comes in. Because you're automatically saving for your future, with one of the safest investments there are: U.S. Savings Bonds.

And, by deducting a little at a time from each paycheck, you don't feel the pinch financially. Before you know it, you'll have quite a tidy sum tucked away.

And now there's a bonus interest rate on all U.S. Savings Bonds—for E Bonds, 5½% when held to maturity.

ity of 5 years, 10 months (4% the first year). That extra ½%, payable as a bonus at maturity, applies to all Bonds issued since June 1, 1970... with a comparable improvement for all older Bonds.

Put a little "plus" in your future. Join the Payroll Savings Plan.

Bonds are safe. If lost, stolen, or destroyed, we replace them. When needed, they can be cashed at your bank. Tax may be deferred until redemption. And always remember: Bonds are a good way to save.

Take stock in America.
Now Bonds pay a bonus at maturity.

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is printed at our expense in cooperation with The Department of the Treasury and The Advertising Council.

NAUJENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

2 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, JUNE 22, 1971

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5¾% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5¼% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5¼% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

Dariaus - Girėno mokyklos mokslo metų baigimo iškilmės

Šiandien jau nebetenka įrodinėti, kad mūsų išeivijos liutuanistinė mokykla dirba patį reikšmingiausią kultūrinį darbą, — stato tautinės kultūros pagrindą mūsų mažajam lietuviui. Taip pat netenka įrodinėti, kad liutuanistinė mokykla yra išlaikoma lietuvių tėvų ir mokytojų dideliu pasišventimu ir pasiaukojimu. Tėvų mokytojų stiprus idealizmas be abejo, yra mūsų tautinio gilaus sąmoningumo pažymys vertas savo dėmesio ir svetimųjų pagarbos mūsų tautiniam vienietui. Kultūra, kieno ji bebūtų puoselėjama, yra didelė dvasinė vertybė individo, tautos ir visos žmonijos. Tad kas kultūrą bepuoselėja, tam priklauso pagarba ir visokeriopa parama.

Bet kad tautinės kultūros puoselėjimo nuotaikas galėtumėm apčiuopti ir tautinį pasididžiavimą pajusti, būtina bent kartą peržengti liutuanistinės mokyklos slenkstį.

Saulėtas, gražus birželio 5 d. rytas. Gage parko rūmuose, prie Western Avenue tik skamba lietuviški garsai. Prie pastato nuolat stoji automobiliai, papuošti lietuviškais ženklais. Iš jų lipa blondinukai vaikai. Iš paskos — jų tėvai, motinos. Visi šventiškai pasipuošę, links mi, nuotaikingi. Stebinti tokį tautos atžalyną, džiaugsmo banga net širdį užlieja... Na, ir iš tikrųjų kai kurios šios šeimos kas šeštadienį savo vaikučius atveža į liutuanistinę mokyklą net iš už kelių dešimčių mylių, iš tolimų Chicago užmiečių ar net iš apylinkės miestelių. Pvz. dr. K. Bobelio šeima atveža savo vaikus net iš tolimo St. Charles miestelio. 60-ties mylių nuotolis. Ne ką iš arčiau atveža vaikučius Grigaičio, Tijūnėlio šeimos. Tad, be abejo, tokiems besiaukojantiems tautinei kultūrai priklauso ir didelė tautinė pagarba!

Rūmų salėje šventiška nuotaika: salės pakraščiuje didžiulis stalas apdėtas maisto skėnais. Tai vaikučių mamų, čiu gaminiai, skirti mažiesiems ir didiesiems pavaišinti. Mokiniai ir mokytojai dėvi, mokytojams už pastan-

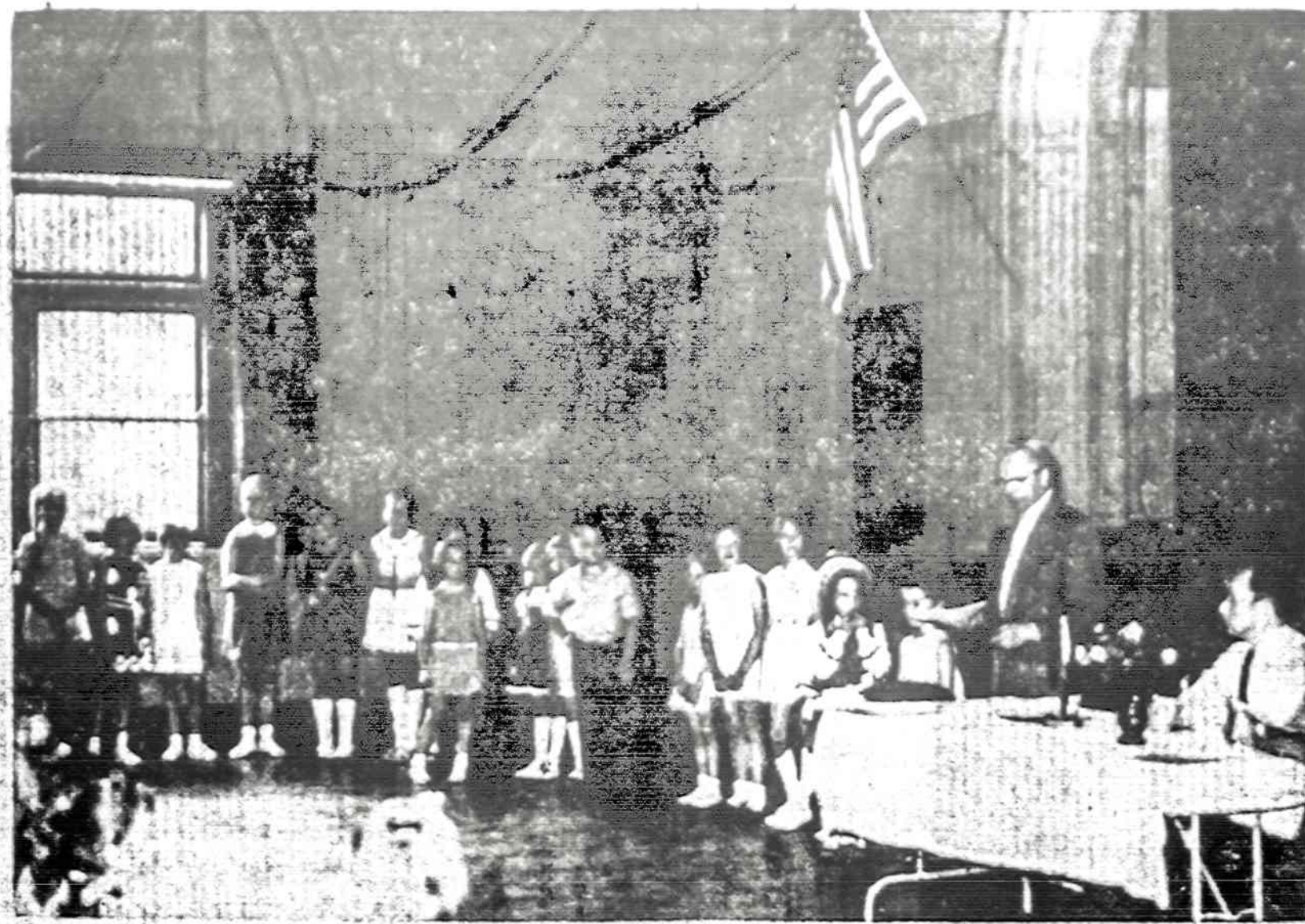
tik bėga vienas pro kitą. Mokyklos vedėjas, mok. J. Plačas, visų centras: jis visus mato, jis yra širdis ir galva mokyklos ir užbaigimo šventės. Nežiūrint didelių rūpesčių ir atsakomybės, jo veidas puošia maloni šypsena. Visiems malonus, su visais taktiškas. Mokiniai myliamas, tėvų — gerbiamas. Po salę vaikščioja su foto kamera Al. Grigaitis. Jis, matyti, ieško meniškų, originalių pozų, veidų, išraiškų. Kaip žinia, jo foto meno kūrinių paroda šiuo metu vyksta Jaunimo Centre.

Nustatytu laiku pradedamos ir mokyklos užbaigtųjų iškilmės. Mokyklos vedėjas J. Plačas sudaro Garbės svečių stalą. Pakviečia Al. Astrauską, mokyklos Tėvų komiteto pirmą, dr. Budrį, sekančių metų Tėvų komiteto pirmininką Al. Regį, mokinių tėvų atstovą A. Juškevičių L. B-nės Chicago Apygardos švietimo reikalams atstovą.

Pats mokyklos vedėjas J. Plačas pateikė išsamų mokyklos mokslo reikalingumą, padėkoja L. B. Chicago apygardai už finansinę paramą (\$300) mokyklai.

Pats vedėjas pristato ir mokyklą baigusius mokinius (jų devyni). Jis jiems iškilmingai įteikia ir baigimo diplomus. Al. Astrauskas, Tėvų komiteto pirmininkas, kiekvienam baigusiam įteikia ir po dovaną: būtent Filatelistų draugijos skirtą Nepriklausomos Lietuvos pašto ženklų rinkinio kopiją. Į priekį iškviečiami ir paskirų skyrių geriausieji mokiniai, aukščiausiais pažymiais skyrius baigusieji. Jiems įteikiama savo mokinio pažymėjimai. Salės priešakyje veidu į publiką išsikiškia 24 parengingi mokiniai. Jų veideliai spindi džiaugsmu ir savimi pasitikėjimu. Mokiniai salėje pasigirsta ilgus ir garsus plojimus. Tai pagarba mūsų stiprios valios ir ryžtingam atžalynui!

Mokyklos mokslo metų užbaigtųjų proga sveikino mokytojus, tėvus ir mokinius Al. Astrauskas, Tėvų komiteto pirmininkas. Jis padėkojo ve-

Dariaus - Girėno liutuanistinės mokyklos mokslo metų užbaigtųjų iškilmės, įvykusios š. m. birželio mėn. 5 d. Gage parko rūmose. Mokyklos vedėjas, mok. J. Plačas, įteikia garbės mokinio pažymėjimus mokiniams. Išsikiškia stovi dvidešimt keturi vaikučiai. Jų eilėje tik keturi berniukai. Už Garbės stalo sėdi Al. Regis, mokyklos mokinių tėvų atstovas.

gas mokyti lietuviukus ir aptarė finansinį mokyklos stovį. Esą 95% mokyklos išlaidų apmoka patys tėvai, įvairiais būdais sutelkdami lėšas. Paskaitos ir padėkos nuosirdų žodį mokyklos vedėjui ir mokytojams tarė Al. Regis, mokyklos mokinių tėvų atstovas, plačiai Chicago visuomenei gerai pažįstamas kaip sumanus ir neatlaidus kovotojas už tautinį interesą Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Užsklandinę kalbą pasakė pats mokyklos vedėjas, mok. J. Plačas. Jis širdingai padėkojo mokinių tėveliams už visokeriopą paramą mokyklai, mokytojams, pasidžiaugė ir mokinių pastangomis semtis kuo daugiau liutuanistinių žinių. Palinkėjo visiems laimingai praleisti atostogas ir laimingai grįžti rudenį į mokyklą. Visi salėje buvusieji tėvai ir mokiniai atsakė vieninu ir skardžiu plojimu.

Pertraukos metu prisistatė sekančių metų mokyklos Tėvų komiteto pirmininkas, dr. Budrys. Jis pateikė konkretų planą, kaip išspręsti mokyklos išlaikymo būdą. Jis tuojau išdalino ir iš anksto parengtus klausimus, į kuriuos čia pat tėvai ir atsakė. Tuo būdu buvo patirtų visų pageidavimų susieti su mokyklos finansavimu. Iš tikrųjų yra kuo pasidžiaugti, matant, kaip žmonės sugeba planingai ir tvarkingai dirbti jiems pavestą darbą.

Dariaus - Girėno mokykloje mokosi 123 mokiniai, dirba dešimt mokytojų štai ir šių pasišventusių, tautinės kultūros ugdytojų sąrašas:

Vedėjas — J. Plačas.
Mokytojos:
7-to skyriaus — G. Česienė,
6-to skyriaus — L. Nainytė,
5-to skyriaus — J. Suopytė,
4-to skyriaus — B. Gudaitė,
3-čio skyr. — M. Šulaitienė,
2-ro skyr. — Milavickienė,
1-mo skyr. — I. Regienė,
Vaik. Darž. — A. Pavilčiūtė.
Specialios klas. — L. Plepytė.
Mokyklos užbaigtųjų proga buvo pateikta ir trumputė meninė programa, kurią atliko patys mažiausieji mokyklos mokiniai, būtent pirmo skyriaus vadovaujami mokytojos I. Regienės, ir vaikų darželio — vadovaujami A. Pavilčiūtės. Vaikučiai šoko, dainavo, deklamavo. Stebėdami programą nuosirdžiai džiaugėsi suaugusieji, girdėdami savo atžalyną kalbant, dainuojant tėvų gimtąja kalba. O vaikučiai džiaugėsi, turėdami progos pasirodyti su savo laimėjimais, savo sugebėjimais.

Tenka pastebėti, kad visa šventė užtruko neilgiau poros valandų. Tad vaikučiai nebuvo nuvarginti. Jie vaišinosi prie maisto gėrybėmis apdėto stalo. Liutuanistinė mokykla yra ne tik švietimo institucija, bet drauge ir lietuvių šeimų, vaikų susipažinimo, susidraugavimo vieta...

Ir vėl skambėjo vestuvių varpai Clevelande

Pačiame vasaros džiaugsmų įkarštyje Clevelande birželio m. 12 d. naujam šeimyniniam gyvenimui aukso žiedelius sumainė dviejų Clevelando lietuviškų mokyklų Al. Regis, mokyklos mokinių tėvų atstovas, plačiai Chicago visuomenei gerai pažįstamas kaip sumanus ir neatlaidus kovotojas už tautinį interesą Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Užsklandinę kalbą pasakė pats mokyklos vedėjas, mok. J. Plačas. Jis širdingai padėkojo mokinių tėveliams už visokeriopą paramą mokyklai, mokytojams, pasidžiaugė ir mokinių pastangomis semtis kuo daugiau liutuanistinių žinių. Palinkėjo visiems laimingai praleisti atostogas ir laimingai grįžti rudenį į mokyklą. Visi salėje buvusieji tėvai ir mokiniai atsakė vieninu ir skardžiu plojimu.

Vestuvine puota įvyko irgi tos pačios parapijos salėje, kuri, šiai iškilmei pritaikant, buvo skoningai dekoruota. Jau labai senai panašia proga Clevelande draugėn buvo suėjęs toks skaitlingas ir labai įvairus žmonių būrys. Salėje galėjai sutikti gausybės abiejų plačių šeimų giminių, giminių ir draugų bei pažįstamų. Ir jie visi čia suplaukė ne tik vien iš Clevelando, bet ir iš Čikagos, New Yorko, Rochesterio, Washingtono ir net tolimos Kanados. Tad ir nenuostabu, kad viso šio susibūrimo programos meistras Juozas Stempužis turėjo gerokai suprakaituoti betvarkydamas eilę sveikinimo kalbų, kurias pasakė daugelis organizacijų atstovų ir eilė garbės svečių.

Jaunoji Milda Sandargienė yra žinomų ir aktyvių lietuvių visuomenininkų Onos ir Vytauto Jokubaičių dukra. Ji yra baigusi Dykes universitetą ir paskutiniu metu buvo County šerifo Ralph Krueger asmeninė sekretorė. Dėl savo širdingumo ir pareigingumo buvo tiek paties šerifo, tiek ir visų bendradarbių labai mėgiama. Jų gausus būrys dalyvavo ir vestuvių iškilmėse.

Jaunoji Milda, matyt, iš savo tėvelių paveldėjusi meilę visuomenei veiklai ir širdingą patriotizmą, nuo pat vaikystės labai gausiai įsijungė į lietuvišką tautinę veiklą. Daugiausia dėmesio skyrė skaitybei. Aktingai veikdama skautų organizacijoje trumpu laiku įkilo į vadovės ir buvo pakelta į paskautininkės laipsnį, tapdama pati jauniausia paskautininkė visoje organizacijos istorijoje. Šalia skaitybės Milda aktingai veikė ir eilėje kitų lietuviškųjų organizacijų. Be to, ji yra žinoma ir labai gabi tautinių šokių šokėja ir ne kartą drauge su savo sesute Rūta yra pasirodžiusi scenoje ir televizijos programose. Savo meniškais gabumams pasirodyti Milda yra "Grandinėls" šokėja ir "Vaidylos" teatro aktorė.

Jaunasis Arvydas Sandargas yra visiems gerai žinomo daktaro Jono ir Aldonos Sandargų vyresnysis sūnus. Jis yra baigęs ekonomijos ir administracijos mokslus John Carrol universitete ir šiuo metu turi atsakingą darbą vienoje valstybės gamybos įmonėje Floridoje. Savo laiku buvo vienas aktingesnių ir gabių lietuvių Studentų Sąjungos veikėjų.

Jaunosios ir jaunųjų gyvenimą palydėjo graži pajaučių pora: jaunosios sesuo Rūta ir jaunojo brolis Donatas. Be jų, dar palydos pulke buvo: J. Kubiliūnaitė, A. Jucaitiene, M. Gruzdytė, D. Juodėnaitė ir S. Maceviciene, ir pabroliai: A. Rukšėnas, P. Stungys, A. Jucaitis, B. Grigaliūnas ir T. Macevičius.

Visą vakarą skambėjo kalbos, šampano stiklai ir džiaugsmo juokas, kol pagaliau jaunoji pašoko pamergių būryje tradicinę "Sadutę" ir jaunųjų tėvų džiaugsmo asaromis spindint akys, o visi svečiai širdingiausiais linkėjimais išleido naują, puikią ir daug visiems gražių vilčių žadančią grynai lietuvišką, jaunųjų porą į naują šeimyninį gyvenimą, kurį jie yra numatę bent kuriam laikui sukurti saulėtoje Floridoje.

Clevelandiečiai galisi, kad tokia šauni jaunų veikėjų pora apeidžia Clevelandą, tačiau dalinasi su jaunųjų tėvais bendru vi-

suotiniu džiaugsmu, kad visos jų pastangos, pasiaukojimas ir vargas apsilavinavo tokiu gražiu ir atmintinu pavyzdžiu.

J. Dgl.

KAIP TELEVIZIJOJ

Kunigas paklausė mažos mergytės, kaip jai patiko jos pirmosios Komunijos pamaldos.

"Muzika buvo graži", ji atsakė pagalvojusi, bet tie komercialiai per ilgi.

KROKODILO STEIKAS

Kenija įsirengė pirmąjį krokodilų ūkį.

Pasirodo, jų mėsa galima valgyti, o iš odos gaminama avalynė ir kitokie dalykai.

KUKLUS NORAS

TV komikas Bob Crane sako: Mano žmona ir aš laukėme antro vaiko ir aš paklausiau mūsų penkmečio sūnelio, ko jis mėsiau pageidautų — broliuko ar sesytės. Berniukas kukliai atsakė: "Jei tas reikalas mamytai nepagadintų figūros, aš bevėlyčiau arkluką, pony..."

JEIGU NEBŪTU SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ, NEBŪTU IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senujų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodis, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais irisios knygos kaina yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu: NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelato J. B. Končiaus knyga ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų. Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adrsatui, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5%

Passbook Savings
All accounts compounded daily — paid quarterly

6%

2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000, OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

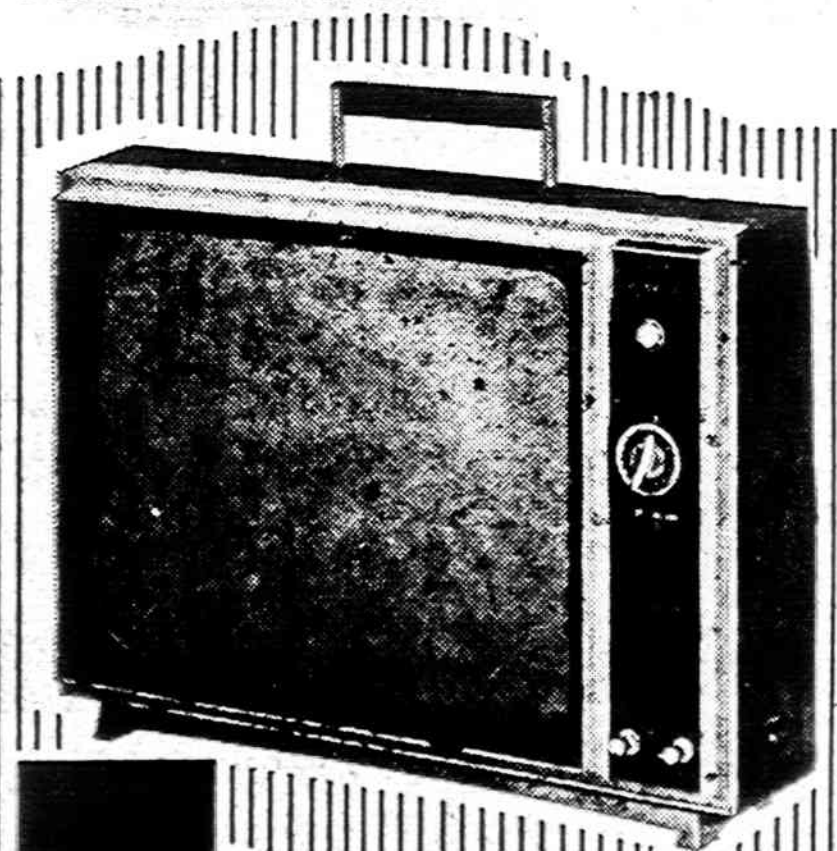
UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti

WALNUT GRAINED ELEGANCE PICTURE PERFECT TV PERFORMANCE.

GET OUR LO LO PRICE

19" (diag. meas.) screen portable

The portable with a screen large enough for the largest family to enjoy. Provides diamond-bright, crystal-clear reception that promises to stay Sharp — because it is Sharp. "Split-Second Start" — instant picture... instant sound. Convenient front-mounted controls including slide rule UHF tuning. Front-mounted dynamic speaker for clearest sound. Telescopic dipole VHF and loop UHF antennas. Earphone for private listening. UL

MODEL TW-94P

GLASER'S FURNITURE & APPLIANCE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave. Tel.: PR 6-1790
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy. 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
NAUJIENŲ ofisas atidaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Antrojo Pasaulinio Karo 30 metų sukaktis

Šiandien birželio 22 dieną, sueina lygiai 30 metų nuo Antrojo Pasaulinio Karo pradžios. 1941 m. birželio 22 dienos rytą, lygiai 3:30 valandą, galingos vokiečių karo jėgos pradėjo veržtis į Sovietų Sąjungą. Viena vokiečių armija veržėsi Leningrado, antroji — Minsko, o trečioji — Kijevo kryptimis. Vokiečių lakūnai sunaikino pasienyje buvusius sovietų lėktuvus, o tankai ir šarvuoti sunkvežimiai į Sovietų teritorijos gilumą.

Leningrado kryptimi besiveržiantieji vokiečiai perėjo rusų saugojamą Lietuvos — Vokietijos sieną ir laisvai keliavo į rytus. Kauną ir Vilnių vokiečiai paėmė be mūšio. Rusai bandė pasipriešinti ties Gaižūnais ir Šiauliais, bet jie nepajėgė pastoti kelio vokiečiams. Lietuvos gyventojai, pasipiktinę žiauriomis komunistų valdymo priemonėmis ir plėšikavimu, sukilo prieš sovietų karo jėgas pirmą karo dieną. Ypatingai aštrių susirėmimų buvo tarp sovietų policijos ir krašto gyventojų. Kauną, Vilnių ir kitus Lietuvos miestus pasiekę vokiečių kariai rusų jau neberado; lietuviai privertė komunistus bėgti dar prieš vežimiai veržėsi į Sovietų teritorijos gilumą.

Sovietų karo jėgos, vadovaujamos medaliais apkarstytų maršalų ir politinių komisarų, visiškai subliūško. Ties Ulmanio ežeru vokiečiai apsupo dvi sovietų armijas, susidedančias iš 15 pėstininkų ir 5 šarvuotų divizijų. Vokiečiai paėmė nelaisvėn 103,000 sovietų karius, su visais komunistiniais štabais ir generolais. Ties Kijevu į vokiečių rankas pateko dar didesnis sovietų karių skaičius. Ten vokiečiai apsupo, nuginklavo ir paėmė nelaisvėn 665,000 apmokytus sovietų karius ir 900 tankų. Artilerijos pabuklus ir kulkošvaizdžius vokiečiai skaičiavo tūkstančiais, o šovinių kiekiai ir apranga buvo skaičiuojami milijonais. Į vokiečių rankas pateko nepaprastai didelis kiekis maisto ir gazolino atsargų.

Lietuvą okupavę sovietų karo vadai ir aukšti Maskvos pareigūnai tvirtino, kad raudonoji armija atnešusi Lietuvai taiką ir ramybę; kad Lietuva, Latvija ir Estija negalėjusios išvystyti savo pramonės ir žemės ūkio; kad vokiečiai kėsinosi į Lietuvos žemes, planuodami kolonizuoti visą kraštą. Pirmą karo dieną paaiškėjo, kad ta raudonoji armija nebuvo tokia jau galinga, kaip patys rusai ją vaizdavo. Ji ne tik nepajėgė apginti užgrobtų sietimų žemių, bet ji nepajėgė vokiečių sustabdyti ir prie pačios Rusijos žemių. Vokiečių tankai, sutriuškinę pa-

sienyje buvusias sovietų karo jėgas, beveik netrukdomi veržėsi į Rusijos gilumą.

Sovietų karo jėgas pažįstantieji žinojo, kad raudonoji armija, netekusi protingesnių karo vadų, nepajėgė pasipriešinti vokiečių kariuomenei, bet komunistai ir komunistuojantieji buvo labai nustebe tokiu sovietų karo jėgų subliūskimu. Dabar aiškėja, kad vyriausias sovietų karo jėgų vadas ir komunistų partijos pirmasis sekretorius nebetikėjo vokiečių kariuomenės įsiveržimu į komunistų pavergtas teritorijas. Jis davė naciams nepaprastai didelius kiekius gazolino Vakarų Europai nukariauti, jis skriausdamas pačius rusus ir pavergtus kraštus, davė duoną ir mėsą vokiečių kariuomenei, todėl jis negalėjo suprasti, kuriais sumetimais Hitleris veržėsi į rusų žemes.

Stalinas gaudavo žinių apie vokiečių karo vadų pasirošimus, apie vokiečių kariuomenės siuntimą į Sovietų Sąjungos pasienį, apie vokiečių karo lėktuvų įskridimą į sovietų padanges, bet jis tomis žiniomis pats netikėjo ir įsakė karo vadams nekreipti jokio dėmesio į paklydusius vokiečių lėktuvus. Stalinas turėjo kelis žvalgybos tinklus Vakarų Europoje, bet jis netikėjo ir tiksliausias žinias surinkusiems šnipams. Dabar aiškėja, kad pats apdairiausias sovietų šnipas Vakarų Europoje buvo Leopoldas Trepper. Šimtmečio pradžioje turtingoje žydų šeimoje gimęs ir Krokuvos universitetą baigęs jaunas vyras sukomunistėjo ir pradėjo dirbti sovietų imperializmui. Jis buvo nuvykęs į Palestiną, bet Izraelio jis nesusižavėjo. Rusijoje pas gen. Orlovą pramokęs šnipinėjimo amato, jis Belgijoje suorganizavo patį geriausią sovietų šnipų tinklą. Jis labai atidžiai sekė vokiečių kariuomenės judėjimą ir radiju tiksliai informavo Maskvą. Prancūzų žurnalistas Gilles Perrault, turėjęs progos išsikalbėti su Trepperio bendradarbiais, parašė knygą, kurią pavadinė "Raudonasis orkestras". Knyga buvo išleista Prancūzijoje, o dabar jau išversta angliskai ir Simon Schusterio leidyklos išleista New Yorke.

Perrault aprašinėja, kaip Trepperis, iš patikimų šaltinių patyręs, kad vokiečiai įsiverš į Sovietų Sąjungą 1941 m. birželio 22 dienos rytą, atvyko pas sovietų gen. Susloparovą, buvusį sovietų karo attache Vichy mieste, ir pareikalavo, kad žinia būtų tuojau pranešta sovietų kariuomenės štabui. Gen. Susloparovas netikėjo žinia ir nenorėjo jos pranešti, bet po ilgų Trepperio įtikinėjimų vis dėlto pranešė ją sovietų kariuomenės štabui. Už poros dienų iš Maskvos grįžęs gen. Susloparovo pavaduotojas šitaip telegramos gavimą aiškino:

"Aš mačiau Raudonosios Armijos žvalgybos viršininką tą vakarą, kai jūsų telegrama atėjo. Jis man užtikrino, kad ji tuojau buvo parodyta Stalinui. Pastarasis žinia buvo nustebinantis. "Bendrai paėmus", pareiškė Stalinas, — "Trepperis atsiuonia mums labai vertingų informacijų, jis turi gerą politinę nuojautą. Bet kaip jis galėjo iš karto nepastebėti, jog tai yra žiauri britų provokacija". (Gilles Perrault, "The Red Orchestra", 46 psl.)

Stalinas buvo įsitikinęs, kad britai buvo didesni sovietų priešai, negu Hitleris. Jis netikėjo ištikimiausiu savo agentų pranešimais, bet tikėjo Hitlerio duotu žodžiu. Komunistai sako, kad toks dalykas galėjęs įvykti "asmens kulto" gadynėje. Bet šandien "asmens kulto" gadynė ir vėl įsigalėjusi. Šiandien Brežnevas yra nemažiau garbinamas, negu Stalinas buvo garbinamas. Atrodo, kad komunistinė sistema be "asmens kulto" negali laikytis. Tai reiškia, kad panašių klaidų galima laukti ir ateityje.

JURGIS JASINSKAS

SPAUDOS PABIROS

(Tęsinys)

("Po mūsų periodinės ir neperiodinės spaudos laukus pasidairius")

"Mes valdysim pasaulį"!...

Jų skaičiuje nestokoja nė moterų — rusiškų "katių", pirmosios bolševikinės okupacijos laikotarpiu labai "populiariomis" Lietuvoje tapusiomis asabomis. Pastate — knygoje matome gausų skaičių lietuvių moksleivių, mokytojų, inteligentų, ūkininkų ir paprastų darbininkų, vienaip ar kitaip skaudžiai nukentėjusių ar gyvybes praradusių pasaulinį lygįbę ir brolybę įvedančios santvarkos nuopelnu.

Ir komunistų partijos visa eilė pareigūnų akivaizdžiai parodoja, po to pastato — knygos erdvę; lietuvių, žydai ir rusai. Kiekvienas skirtingas savo būdu, elgsena, kalba, laikysena ir pareigomis, bet visi vienedi bevaliai juos suniveliausias komunistinės "evangelijos" vergai.

Daug vardų ir pavardžių tikrų, bet nestokoja ir netikrų, norint jų pačių ar artimųjų įgramzdinti komunistinio persekiojimo balon. Ir taip, besidairydami po Liudo Dovydeno meniškai sukurta pastatą "Mes valdysim pasaulį", pasigendame jame esančių personažų rodiklinio sąrašo. Alfa-betinė eile galima buvo surašyti knygoje įvardytų aktivių ir neaktivių dalyvių pavardes (nurodant, kuriuose puslapiuose jos paminėtos). To nėra, todėl "ekskursantui" prisiėma sugaišti ne vieną minutę, vartalojant puslapius tikslu susieškoti reikiama personažą.

Kūrėjas-architektas L. Dovydenas, vedžiodamas atsilankėlius-skaitytojus po savo puošnų ir erdvų pastatą, kuriame esama net 40 skirtingais pavadinimais įruošų "kambarių" — skyrių, leidžia tų "kambarių" gyventojams kalbėti, pasakoti, aiškinti ir net bartis, bet daugiausia jis pats (autorius) pasakoja, aiškina, ryškina esamus tame pastate faktus, pergyvenimus, atsiminimus ir patyrimus, iš kurių ir išplaukia neginėjama tiesa, kad komunistas yra pasiūves valdyti pasaulį.

Besiklausant tų "kambarių" gyventojų kalbų ir architektų rašytojų, kad ir labai gražiai skambančių žodžių, kartais ir vietomis pabosta jų klausyti ir sekti dėl perdidėlio ištiesimo. Pameigtas Maksimo Gorkio susikurtas sau ir kitiems rašytojams taisyklė tapęs dėsniu: "Kiekviena rašto darbe esantiems žodžiams privalo būti ankšta, o mintims — erdvė". O lie-

tuviška išmintis tuo pačiu reikalu šitaip išsireiškia: "Taip — taip, ne — ne, o kas per daug — šelauk!"

Pirmojo tomo puslapyje 8-me "Mes valdysim pasaulį" skyriuje pasirodo jaunas, iš Maskvos atvykęs profesorius, "abstinencas, asketiškas ir be kompromisų" Kiršanovas, kuris šviečia lietuvių literatūrai:

"Kovo mėn. 27 d. 1941 m., rašytojų namuose Kaune, Vienybės aikštė 7, susirinko keli redaktoriai, penki ar šeši rašytojai, CK sekretorius kultūros reikalams Preikšas, vidaus reikalų komisaro pavaduotojas Glatkovas, kuris po pusvalandžio telefonu buvo išauktas pas Pozdniakovą."

Kalba prof. Kiršanovas: "Mes, bolševikai, kuriam naują epochą, savaimė aišku, kad tai turi turėti ir turi savo stilių... Jūs, draugai rašytojai, esate ir turite būti mūsų sielų inžinieriai, jūs turite suformuoti naują stilių, tokį, kokį jau pradėjo Leninas, Stalinas, t. y. kovingą, kliūčių nebijantį, visokias manieras atmetantį, tiesų, griežtą stilių..."

— Buvau paminėjęs, kad Baltijos valstybės yra mūsų pirmasis pajudėjimas po dvidešimt trijų metų. Čia mes manom ir sustoti, bet po to, kai vėl grįšim, apkeiliavę visą žemės rutulį. Aš kartą juokavau Maskvoje: "Kaip mes veiksime visam pasauliui įvedę komunistų diktatūrą? "Tada da gal į planetas?" Draugas Kalcov, rašytojas, atsakė, jog pirmoji tarpplanetinė susisieki-mo priemonė bus atžymėta kūju ir piautuvu, o žengdamas ant planetos pirmą žingsnį žmogus garsiai sušuks:

"Visų šalių proletarai, vienykitės!"... Pabaltijo tautoms teko reta garbė: būti pirmuoju žingsniu Sovietų Sąjungos pasaulio užvaldyme. Kaip žinot, geniali Stalino politika, susitarusi su Vokietija, paėmėm globon Pabaltijį ir Lenkiją. Bet čia tik pradžia didžiojo žygio, kurį mes turim šio karo proga šiaip ar kitaip įvykdyti..." (11 psl.).

Prof. Kiršanovo aiškinimai apie komunistinio stiliaus būtinumą visose gyvenimo srityse, siekiant "valdyti pasaulį", užima devynius psl.

Toliau paduotas "Vargo Pelės" — F. Bortkevičienės laiškas, kurį autorius rado "įmestą per tvorą, akmeniuoką apvyniojus

laikui ir siūlais surištus", paryčiais grįžęs iš Kiršanovo "lekcijos" apie "naujo stiliaus reikalingumą". "Vargo Pelės" laiškas visai priešingo Kiršanovo aiškinimams turinio. Laiške apeliuojama į rašytojų jausmus ir sąžinę, dirbant komunistinės — okupuoto suformuotose istaigose. Laiškas jautriai parašytas ir nesugriaujamais argumentais paremtas, užtat ir to laiško gavėjas prisipažįsta:

"Man vis rodėsi, kad turiu rasti kokią man patogią vietą, kur aš galėčiau įsibrauti su savo kontrapuntais. Bet pats giliai savyje suvokiau savo silpnumą, silpnumą sukeltą poros metų atkaklių ieškojimų ir vis didėjančio nusivylimo..." "Ką ji parašė, aš pats seniai žinau, bet jos žodžiai kaip paskutinis lašas į sklidiną stiklą perpildė mano svyravimus. Pasirinkimas aiškus..."

Tiktai visai be reikalo tame laiške, kuris autoriui galutinai apsispresti likti ištikimu laisvai Lietuvai ir žmoniškumui, įveltos tokios negražios korektūros ar kitokio paibalo išauktos klaidos:

Laiškas buvo rastas kovo mėn. 28 dienos rytą 1941 m., o laiško tekste (psl. 22-23) skaitome:

"Sovietine spauda ciniškai slepia Lietuvos valstybei brangų faktą. Juk Tau žinoma, kad 1941 m. rudos, liepos mėn. Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas Rooseveltas (ar šitaip rašoma toji pavardė? J.) "patikino, kad Lietuva buvo ir yra nepriklausoma, nors dabar (laikinai) sovietų sąjungos okupuota..." Kaip kovo mėnesį 1941 m. rašytame laiške galėjo būti paminėtas faktas buvęs 1941 metų liepos mėnesį?

Ir argi F. Bortkevičienė galėjo įrašyti savo laiške tokį užsiminimą "Mūsų valstybės su- rengtas teismas prieš nacių 1937 metais yra vienas iš epizodų kovos už teisę ir jis bus išsamiai prasmingas rytoj, kai bolševikų režimui lygi nacių to- ranija — susilauks visaprasaulinio pasmerkimo". (24 psl.).

L. Enciklopedijos XX tomo 254 psl. apie tą nacių bylą parašyta: "Visų tų kaltinamųjų "Neumano ir Sasso byla "Kariuomenės teismas pradėjo nagrinėti 1934.XII.14 skirdamas josios svarstymui net 69 posėdžius... Sprendimas buvo paskelbtas 1935.III.26..."

(Bus daugiau)

SKAITYK PATS IR PARAGING KITOS SKAITYTI NAUJIENAS

HENRIKAS TOMAS - TAMASAUŠKAS

LIETUVIŠKASIS PAMARYS

II-oji dalis

38

Motorinius vežimus — automobilius Gilijos kaimo apylinkės išvydo tik 1930 metais, kada pro Giliją buvo prastas vieškelis. Dabar Giliją iš Labguvos galima pasiekti arba į čia einančiu apskrities autobusu, arba motorlaiviu. Viso to dėka, senos lietuviškos tradicijos ir papročiai šiose apylinkėse buvo išlikę ir išsaugoti iki pat paskutinių laikų, nenustelbti ir nesunaikinti viską šluojančių modernizmo vėjų. Nenuostabu tad, kad lietuvininkų tautosaką ir senais papročiais besidomį ir lietuvininkų gyvenimą studijuoją baltistai, kaip prof. Gediminas Rėza (1776 — 1840). Vilnius Kalvaitis (1848 — 1914), taip pat Karaliaučiaus universiteto profesorius baltistas Jurgis Gerulis (1888 — 1945) ir kiti, rinkdami Mažosios Lietuvos lietuvininkų tautosaką ir dainas savo folkloriniams rinkiniams visada apsilankydavo pas Gilijos lietuvininkus žvejus ir čia yra užrašę nemažai retų dainų, krašto gilumoje nežinomų ir nebegirdimų, ar net ir seniai užmirštų.

Kadangi Labguva yra žymesnis šių apylinkių miestas ir apskrities centras, buvo tradicija bent kartą į metus mokyklos vaikus iš Gilijos nuvežti su ekskursija Labguvos miesto apžiūrai. Į Labgavą atvykusius ne tiek domino masivi Ordino laikų pilis Labguvoje, kur paskutiniu metu buvo pasitalpinęs Labguvos apskrities istorinis muziejus, kiek geležinkelio stotis, kur jie būtinai norėdavo pamatyti, kaip į stotį įpūkšnoja traukinys ir kaip jis, iš stoties iš lėto išriededamas, pamažu pranyksta tolimoje, vedančioje į platų pasaulį. Nei gele-

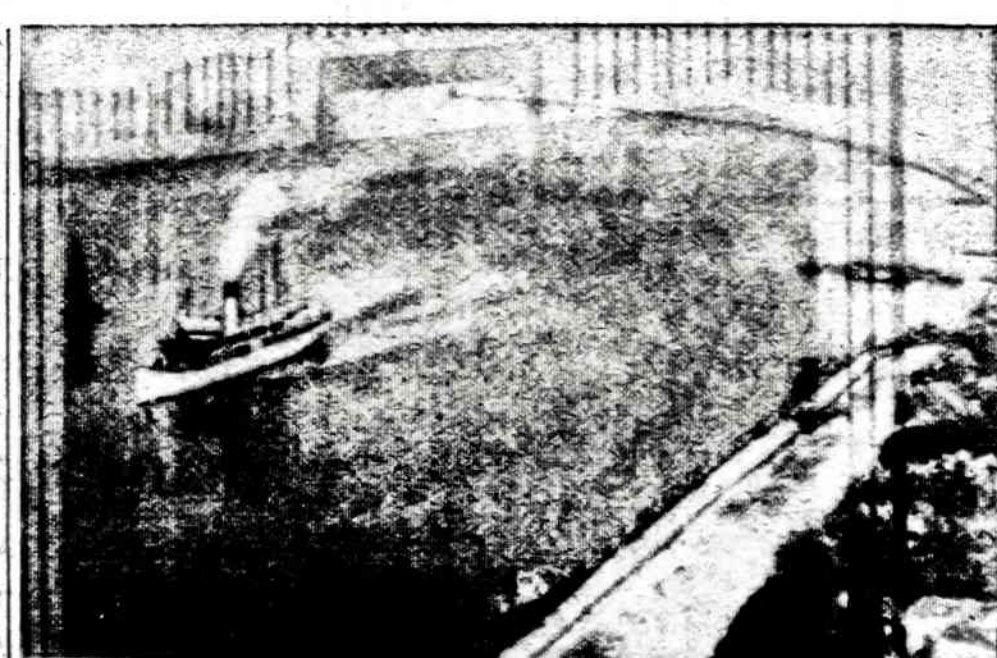
Gatvės vaizdas Gilijos kaime svogūnų derlių nurovus

žinkelio nei traukinio savo tėviškių apylinkėse nematę vaikai visada stebėdavosi jog ant geležinių bėgių gali važinėti tokie dideli vežimai — vagonai ir dar sujungti į ištisą traukinio sąstatą.

Iš žymesnių istorinių asmenybių, dirbusių Gilijoje ir pasižymėjusių lietuvių kultūros, kalbos puoselėjimo ir literatūros ugdymo srityje, tenka paminėti kunigą Kristupą Šperberį (1674 — 1754), buvusį Gilijos mokyklos rektoriui 1705 metais. Jo ir lietuvių kalbą buvo išversti du skyreliai 1 ir 2 Chron. lietuviškoje biblijoje, išleistoje 1735 metais.

Savo laiku parapijinės mokyklos mokytoju Gilijoje yra buvęs ir Vilhelmas Regė (1716 — 1791), giesmių ir knygų vertėjas į lietuvių kalbą. Su Gilijos vardu taip pat riasi ir Mažosios Lietuvos tikybinio rašytojo Jono Fridriko Glogau (1773 — 1831) vardas: 1800 — 1819 metais jis buvo Gilijos parapijos adjunktas ir yra parašęs 1818 metais Tilžėje išspausdintas lietuviškas "Knyges apie Gyvąstį bey szlowingus Darbus diddey Garbės wertingo Mokitojo Martino Liuteriaus, wissiemis Diewo bijantiems Lietuwininkams", kurių ir antra laida buvo išleista 1822 metais. Vienas jo sūnų, Karolis Vilhelmas Otonas Glogau, gimęs 1805 metais Gilijoje, yra taip pat palikęs pėdsakus lietuviškoje raštinėje, išspausdindamas 5 lietuviškas dainas ir savo į lietuvių kalbą išverstą Liuterio katekizmą, kurio iki 1920 metų pasirodė 15 leidimų. 1885 metais jis paruošė ir lietuvišką giesmynėlį mokykloms, kurio iki 1920 metų buvo išspausdinta 16 leidimų — pradžioje su 64 giesmėmis, o jau nuo trečio leidimo — su 80 giesmių. Šalia viso to, jis bendradabavo prie Schleicherio ir Nesselmanno lietuviškų žodynų ir gramatikos leidimo. Yra dar ir kitų jo paruoštų lietuviškų leidimų.

Gilijos kapinaitėse amžinam poilsiui atgulę ir Mažosios Lietuvos rašytojas kunigas Kristijonas Mykolas Piečys (vokiškai pavardė rašoma ir (Pötsch), gimęs

Gilijos upė įli iškant į Kuršių marias prie Gilijos miestelio

1730 metais, miręs 1806 metais Gilijoje. Jis apie 1782 metus Milkams paruošė lietuvišką maldaknygę (Ge betbuch zum täglichen Gebrauch in den litt. Schulen). Jis dar yra rašęs lietuviškomis mokykloms maldes, buvo paruošęs daug lietuviškų giesmių Kristijono Milkams giesmynui, bet visa tai liko nepanaudota ir išliko tik tų darbų rankraščiai.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE

DIENRASŲ "NAUJIENAS"

JOS VISAD RAŠO

TEISYBĖ

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatšiliepiama, skambinti 374-8012
telefonu: PROspect 8-1717

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
užtikrina antradieniais ir penktadieniais.
Treč. ir sekmadieniais uždaryta.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais ir penktadieniais 1-5 val.
trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
šiliepiama, skambinti 3-4001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadieniais uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-0000
Rezid. telefonas: GARden 3-7278

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, antradienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį ir ketvirtadienį
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį
nuo 9 iki 12 val. Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123.
Jei neatšiliepiama, tel. GI 8-6185

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonas: PROspect 6-5084

SKAITYK KASDIE
NAUJIENAS
DR. TONY SKAITIS
Lietuviai taip pat perka ir pardoda
ir progos sūnuo tikrai per
NAUJIENAS

Rasė ir protingumas

Nobelio laureatas gina
teoriją, kad negrų rasė
žemesnio lygio

Stanfordo universiteto profesorius, Nobelio laureatas William Shockley prieš penketą metų buvo iškėlęs teoriją, kad negrų rasė yra mažiau inteligentiška negu baltoji. Akademikai jo teoriją nutildė ir per tą laiką negrai, pasinaudodami visišku teisių ir galimybių suliginimu, išvystė savo rasizmą, kurs daugeliu atvejų lenktyniuoja su nelemtuojų nacių rasizmu. Šiomis dienomis Dr. Shockley vėl prabilo. Keturių valandų seminare su laikraštininkais Washingtone jis įrodinėjo, kad atlikto studijos su 122 identinių dvynių poromis parodė, jog žmogaus inteligencijai aplinka daro tik 20 nuosimčių įtakos, o 80 nuosimčių pareina iš paveldėjimo. Tos dvynių poros tuojau po gimimo buvo perskirtos ir auginamos skirtinguose namuose ir kitokioje aplinkoje.

Patirtis parodė, tvirtina prof.

GRADINSKAS
NEBEKENTĖ
KARŠČIŲ:
ŠIANDIE
GALI GAUTI VESINTUVĄ
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

**KELIONĖS Į LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS**

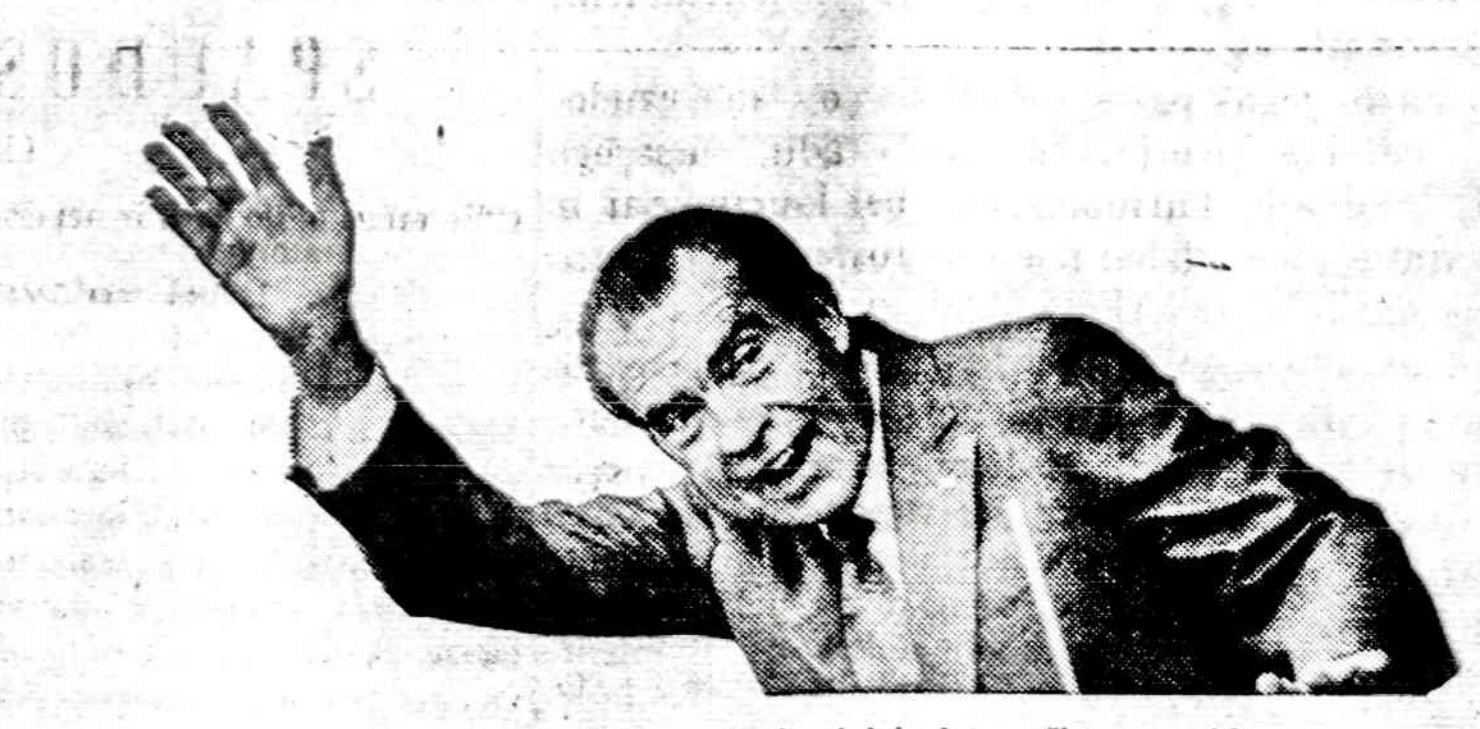
Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba iškviesti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, nes vėliau
jų tikrai pritrūks.
Vladas Rasciauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Pirmosios dvi jau pilnos, bet liepos 6,
19, 26 ir rugpjūčio 9 d. ekskursijose
dar yra kelios laisvos vietos, bet joms
reikia skubiai registruotis. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į
WALTER RASK - RASCIAUSKĄ
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

Every year we fail
to educate thousands
of potentially
successful citizens
because they're
mentally retarded.

And we're supposed to
be so smart.
Do something. A free booklet
will tell you how you can help.

Write: The President's Committee
on Mental Retardation,
Washington, D. C. 20001.
Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____

Published as a public service in coop-
eration with The Advertising Council.
AD MAT NO. MR-41-57
(1 column x 55 lines)

Prezidentas Nixonas pamatė minioje jam pažįstamą veidą.

Shockley, kad jo teorija yra teisinga, kad paveldėjimas yra svarbiausias faktorius žmogaus inteligencijai ir dėlto "negrų intelektualinių galėjimų svarbesnis deficitas kyla iš paveldėjimo..."

Nežiūrint, kad praeitą pa-

vasarį Nacionalinė Mokslių Akademija nubalsavo prieš tokias studijas, Shockley sako, kad jo kolegų vengimas "žvelgti į realybę" gali tik pakenkti evoliucijai, prisidėti prie miestuose lušnyų daugėjimo ir even tualiai prie civilizacijos smukimo.

Danos Stankaitytės rečitalis

Šeštadienį, birželio 12 d. Čikagos Orchestra Hall įvykęs Danos Stankaitytės rečitalis patenkino negausių muzikos meno gerbėjų būrelį, ir dar kartą įrodė, kad solistė Dana Stankaitytė yra ne tik Dievo apdovanojama aukštos kokybės, retai sutinkamo grožio balsu, bet kad ji tą dovana vertindama ir daug dirbdama, pasiekė vokalinio meno aukštumų Rečitalyje, sudarytame iš lengvos medžiagos, solistė pademonstravo įvairių formų ir nuotaikų artistišumą.

Pirmoje koncerto dalyje solistė atliko Marcello, Gluck, Schuberto, Strausso ir Wagnerio kūrinius, iš romantinių, lyrininių temų pereidama į draminės aukštumas, kurių ji pasiekia dainuodama "Dieu Thure Halle" iš Wagnerio "Tannheuserio".

Antroje dalyje D. Stankaitytė dainavo Vlado Jakubėno "Spindulėlių vakarų", žodžiai Marijos Sims ir "Ežerėlių", žodžiai Fausto Kiršos. J. Kačinsko triptikas susidėjo iš "Paslaptis", lyrika Kotrynos Grigaitytės, "Nerimas" — Leonardo Andriekaus ir "Aušra", žodžiai K. Bradūno. Pabaigoje solistė davė Hagemann'o ir Horsmano kūrinius, parašytus Rabindranath (Tagorės) žodžiams. Programa užbaigiama Verdi arija ir publikai nesiliaujant ploti, J. Karnavičiaus "Grazišios" arijomis.

Koncerte solistės užtikrintu palydovu buvo pianistas Alvydas Vasaitis, o dainuojant Schuberto "Der Hirt auf dem Felsen", įsijungė ir klarnetistas Joseph Frantik.

Publika vėsoje Orchestra

PRASMINGOS BAUSMĖS

Vienas tėvas North Las Vegas, Nevadoj, diržu išpliekė savo 4 metų dukrelę ir teisėjas priteisė jam pačiam tuo pačiu diržu įkirsti 10 kirčių viešai pastačius ant laiptų prie miesto valdybos rūmų.

Kitas teisėjas nuteisė keturis Veedersburgo, Ind. pusbėrnus už dažais išterliojimą Farmų Biuro dirbtuvių ir dviejų krautivių sienų. Teisėjas priteisė bernams nuvalyti sienas ir jas perdažyti ir priedui suspenda vo jiems leidimus vairuoti auto mobilius ir paskyrė probaciją, tai yra sąlyginai priteisė kalėti.

Dar geriau padarė Clevelando teisėjas, nuteisdamas 19 metų berną už policininko pavadinimą kiaule pasidėti 3 valandas kiaulininke.

Garsus Clevelando futbolininkas Bill Nelson leidžiasi "pabučiuojamas" Au- roros, Ohio, akvariumo banginio "Shamu".

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

— Tawragės Klubas pusmetinis narių susirinkimas įvyks birželio 27 dieną 2 val. popiet. Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Nariai kviečiami atsilankyti.
Klubas Valdyba

— Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos pusmetinis susirinkimas įvyks penktadienį, birželio-June 25 d. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd St. Pradžią 8 v. v. Nariai prašomi atvykti, nes yra visokių reikalų aptarti. Po šio susirinkimo bus du mėnesiai atostogų.
Eugenija Strungys, Nut. Rašt.

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINĮ
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

A. A.
ANTANAS ALILIUNAS
Gyv. 3724 So. Honore St.
Mirė 1971 m. birželio 20 d. 2:40 val. popiet sulaukęs senatvės. Gimęs Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 57 metus.
Paliko našlę: žmona Ursulė, duklė Mary Salsbery, žentas Louis ir jų šeima; sūnus John ir jo šeima, mirusios dukters Catherine Smith vyras Marvin ir jo šeima; podukrė Anna Jokolis ir Nellie Božis, jos vyras Anthony ir jų šeima; posūnis Anton Jokolis, jo žmona Ann ir jų šeima; svogerka Aliliūnienė ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.
Priklausė Kęstučio pašalpos klubui ir Carpenters Union 1922 skyriui.
Kūnas pašarvotas P. Bieliūno koplyčioje, 4348 S. California Ave. Trečiadienį, birželio 23 d. 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Prasidėjimo parapijos kapinę, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Antano Aliliūno giminės, draugai ir pažįstami nuotirdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarimą ir atsisveikinimą.
Nulūde lieka:
Žmona, vaikai ir giminės.
Laid. Direktoriaus Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

PLEASE BE CAREFUL!
Only you can prevent forest fires!
REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėles ir vaikai antkapų papuošimui ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220
GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonas: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų
AMBULANCE PATARNAVIMAS CIENA IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YAras 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YAras 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginea 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YAras 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone COMmodore 4-2228
South Holland, Illinois

Stasys Patlaba ir Kastutė Rozenienė įteikia didžiulį ragulį Onai Mikšienei. Ragulį, keptą Baltič Bakery, o laimėtojai įteikia Marquette Parko Na nų. Savininkų Draugijos atstovai. Foto A. Šimkauskas

ALGIRDAS J. KASULAITIS

REALYBĖS IR PAGUNDOS

(Tęsinys)

Štai kur glūdi atsakymas į koegzistencijos mįslę. Sovietinis komunizmas kaip buvo, taip ir yra neatskiriama junginys tiek neklystančio dogmatizmo, tiek ciniško empirizmo, tiek rusiškojo imperializmo bei nepažabotos jėgos troškimo ir paremtas paranojiška mintijimo sistema. Tik šitame žemiškojo pragaro židinyje yra įleistas ir mūsų tautos šiandieninės tragedijos ir bendradarbiavimo vilionės šaknys.

4. Kelias į laisvę ir garbę

Ketvirtoji realybė yra laisvės ir garbės realybė. Ją pagimdė istorinės garbės pojūtis ir laisvės meilė. Jai siela įkvėpė kančios ir mirties odiseją, vagonų ratais sutraukiusi viltį. Po staiga apduktųjų blizgančių, po žodinių kovų, po baimės ir tylos, po nepakelto kardo, po upečių moterų ir kūdikių kančios ir kraują, tautos sukilimas tragiškąjį birželį atpirkio kova, auka ir garbę.

Šiomet nuo šio visuotinio tautos šauksmo už laisvę, nuo ano ašarų, kapų ir garbės birželio Nemuno į Baltijos jūrą nutekėjimo jau trisdešimt pavasarių. Visam žemės rutulį sudėjo šimtai tūkstančių naujų lietuviškų kapų. Po žemės takus, okeanų vandenį ir dangaus skliautus keliauja naujos jaunų lietuvių kartos. 30 metų perspektyvoje, rodos, sukilimas turėjo išbūkti, sukasdienėti, suplėkėti. Vienok, taip neatsitiko. Atvirkščiai, tautos sukilimas prieš raundonąjį košmarą tam tikra prasme turi gilesnės prasmės ir veiksmingesnės įtakos dabarčiai negu anam laikui, kai jis išsklaidinantis audra nusiaubė raundonoms šiukšlėms apdirbtą Lietuvos žemę. Gal kaip tik todėl jo minėjimas turi gilesnės prasmės už tik sentimentalų prisiminimą.

Tautos sukilimas jo trukmės dienomis turėjo toli siekiančios naudos. Jis parodė pasauliui, jog Kremliaus valdžia lietuviams nėra vergija. Jis išgelbėjo gal tūkstančius lietuvių nuo mirties, nes neutralizavo dar stiprias rusų pajėgas krašte. Jis laikinosios Vyriausybės būtyje lietuviškojo valstybingumo istorinei trukmei grąžino faktišką išraišką. Jis sukūrė eilę institucijų, kuris taip vaisingai tarnavo pavergtajai tautai vokiečių okupacijos metu.

Tačiau jei tautos sukilimas būtų tik tiek atsiėkęs, šiandien kažin ar jį minėtume, nors ir tie atsiminimai yra nemaži ir anuomet svarbūs. Jį minime su pasididžiavimu dar ir dėl to, kad jo prasmė pralaužė ir pralaužia

jo dienų trukmės ribas tais dvasinės plėtimės atsiėkimais, kurie gimdo tautas ir valstybes, didvyrius ir šventuosius.

Tautos sukilimas, kurį vykdė tiek daug jaunų širdžių ir rankų visų pirmiausia įrodė pasauliui lietuviškos laisvės meilės dydį ir grąžino lietuviams savi-garbą. Be šiuo prarasta laisvės, be pasipriešinimo į Sibirą dundą vagonai buvo tarsi apstulbinę Durbės, Saulės, Žalgirio ir Nepriklausomybės kovų palikuonis. Tautos sukilimas atpirkio tas menkutes tautinės abejonės nuodėmes, kurios virpino kenčiančios tautos sąžinę.

Sukilimą sekė nemažiau garbingi, daugeliu atvejų net platesnės apimtys miško brolių partizanų žygiai. Tam tikra prasme tautos sukilimas yra jų tėvas, įžiebęs lietuviškąją jaunimo kovos ir aukos dvasią.

Sukilimas tad, išsiskleidęs į partizanų karą, yra gilaprasmis ir šiandien. Kiekvienas dirbantis lietuviškos baroso iš jo semiasi vilties. Kiekvienas abejojantis gali jame rasti sutvirtinimo ir aukos pavyzdžių. Kiekvienas pavargstantis randa jame naujos energijos ir jėgų. Tauta ir valstybė, už kurias savo noru miršta rinktiniai jaunieji jos sūnūs-piliečiai, yra vertos ir mūsų visų darbo ir aukos, melės ir išistikimybės.

5. Angelių skrydis į laisvę

Šioje vietoje mes susiduriame su penktąja realybe. Ji — kaip dvasinė karda: iš vienos pusės mus apgaubusi laisvės prabanga, vakarietiškos demokratijos teisėmis, aukščiausios materialinės gerovės privilegijomis. Mums durys atviros ir į laisvą žodį, ir į mokslą, ir į ekonomines galimybes. Iš kitos pusės, dieną naktį prieš mus stovi pirmosios keturios realybės: mirties ir kančios neišsakoma odiseja, pasaulinio komunistinio vėžio grėsmė, daugeliu atvejų palaptim apgaubtas gimtojo krašto ar tik okupanto sirenos balsas ir kelias į garbę ir laisvę.

Nuo mūsų, ir tik nuo mūsų priklauso kokią kelią mes pasirinkime į asmeninę ir tautinę ateitį. Žmogiškomis akimis žiūrint, pasirinkimas nėra lengvas, nes pagunda nėra maža, o savinaudos trauka didelė. Saugumas ir sotumas nebūtinai ugdo aukos dvasią. Gal priešingai — peni žingeidumą ir žodžių srautą paremtą sentimentalumą. Amžinatvės akimis žiūrint, gal mūsų brolių žiaurus likimas yra lengvesnis negu mūsų. Jų kančia nuvedė juos prie Viešpaties sosto. Mums suteikta pasirinkimo privilegija ne vieną jau nuvedė ir ne vieną dar nuveds į klystkelius. Nežiūrint to, mūsų kelias turi būti aiškus. Brolių mirtį, tautos vergiją ir emigracijos nykumą gali atpirti tik nenaštingas darbas, tik asmeninė auka iki laisvės pergalės. Daugiau — niekas negali iš mūsų reikalauti. Mažiau — mes negalime duoti ir vaikščioti su pakelta galva.

Mes nesame pirmieji išeiti į emigracijos dykumą. Mes nesame pirmieji, kurie po ilgos ir nesibaigiančios kelionės mano-

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

GRANT PARKO KONCERTAI

Viešieji simfoniniai koncertai po atviru dangumi Grant Parke, Chicagoje, prasideda šį šeštadienį, birželio 26 dieną ir tęsis per vasarą iki rugpjūčio 29 d. tokia tvarka: trečiadienių programos bus pakartojamos penktadieniais, o šeštadienių programos pakartojamos sekmadieniais.

Trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį programos prasidės 8 val. vakaro, o sekmadienį 7 val. vakaro. Vieną penktadienį, liepos 30 d. koncerto nebus.

Koncertai yra pripažinti aukštos kokybės ir nieko nereikia mokėti.

Indėnų padaugėjo 50%

Iš paskutiniojo gyventojų surašo paaiškėjo, kad Amerikos indėnų skaičius per praėjusius 10 metų padaugėjo 50 nuošimčių; 1960 metų suraše jų užregistruota 523,591, gi šiemet jų skaičius siekė 791,839.

Tas staigus padaugėjimas tačiau nereiškia, kad jų gimimų skaičius tiek padaugėjo. Indėnų natūralus prieauglis 13,3 nuošimčiai. Skaičius tiek padaugėjo dėl to, kad per paskutinį surašymą kiekvienas užsirašė indėnu, kuras pats save tokiu skaitė, o anksčiau indėnais buvo skaitomi tik tokie, kurie mažiausiai 25 nuošimčių turi indėnų kraujo. Be to, diskriminacijai sumažėjus, dabar ir miestuose gyvenantieji indėnai pradeda užsirašyti indėnais.

Uždarytos 2 maudyklės

Waukegano miesto gydytojas Dr. Floyd Cannon pareiškė, kad beveik tikra, kad Waukegano miesto dvejose maudyklėse pasilikę uždarytos per visą vasarą. Maudyklės uždaryti įsakė praėjusį šeštadienį dėl Michiganio ežero rasto per didelio bakterijų kiekio. Kada maudyklės bus galimos atidaryti, priklausys nuo vandens švarumo sąlygų, kurios bus toliau tiriamos.

Trijų tikybų protestas prieš pašto pabrangimą

New World pranešimu, trys tikybinių spaudos organizacijų — Billy Grahamo Evangelikų asociacija, katalikų spaudos asociacija ir Evangelikų spaudos asociacija pareiškė JAV paštų administracijai bendrą protestą prieš "pritrenkiantį" pašto išlaidų padidinimą ne pelno tikslais leidžiamais spausdinimais.

Protesto pareiškimas busias įteiktas JAV Pašto kainų komisijai šią vasarą Chicagoje. Protestas liečia didžiulią dalį mi proponuojamą kainų pakėlimą antros klasės ne pelno kategorijos korespondencijai, kurios vien tik Billy Graham or-

mės paklydę. Mozė kelionėse ir pažadėtąją žemę rado savuosius paklydimo ir nusivylimo valandose garbinančius aukso veršius. Paklydusių yra ir mūsų kelionėje per emigracijos dykumą. 700 metų Lietuvos istorijoje gaušio garbingų puslapių. Yra ir šešėlių. Kokį puslapi mes joje išrašysime? Mūsų kelionė per dykumą nėra lengva. Tebūna mūsų žingsniai tvirti ir mūsų keliai tiesūs. Nebūkime tylinčiai diaspora, ant kurios paminklo atėities kartos išrašys: jie išėjo į dykumą ir užmiršo kelią atgal. Jie neatsispyrė pagundai ir prarado laisvės ir ateities vėliavas. Paženklinkime šią emigraciją kovos angelo ženklų ir pašvęskime savo dienas, protus ir rankas Lietuvai, mūsų Tėvynei...

(Pabaiga)

ganizacija išsiuntinėjanti kas mėnesį po 4,200,000.

Vyr. paštų viršininko asistentas Arthur Eden pareiškimu, kai kurios antros klasės ne pelno korespondencijos siuntos kainą numatoma pakelti 750 nuošimčiais, tačiau tik tokiai korespondencijai, kuri iki šiol buvo apmokama žemiausiai, būtent po du dešimtadalius cento už gabalą. Katalikų spaudos asociacijos direktoriaus pranešimu, pašto išlaidos katalikų 242 leidiniams iš \$2.5 milijono naujomis kainomis per proponuojamą 10 metų laikotarpį padidėtų iki \$10.5 milijonų.

TRUMPAI

— Vilija Kerelytė ir Arvydas Ignatonis redagavo Chicago aukšt. liuanistikos mokyklos metraštį "Laisvės šauksmas". Jiems talkino Redakcinė komisija: J. Astrauskaitė, O. Barškytė, V. Jasinevičius, V. Mockaitis, A. Pakalniškis ir L. Stončiūtė. Metraščio globėjas Juozas Masilionis, kuris yra taip pat mokyklos direktorius.

— Worcesterio Lituaniškos mokyklos mokiniai atvykę į Dainų šventę ekskursiniu autobusu. Jie dalyvaus jaunimo junginiame chore. Ekskursijai vadovauja muz. V. Burdulis.

— Inž. Rimas Kalvaitis su šeima išvyko dviem metams iš Los Angeles, Calif. į Airiją siunčiamas Dart bendrovės, kuri ten steigia savo skyrius.

— Maionio Lituaniškos mokyklos New York'e išleido 17-tą abiturientų laidą. Siemet baigė tuzinus mokinių: Renata Baliūnaitė, Raimundas Balsys, Andrius Birutis, Audronė Bružaitė, Dalia Jasaitytė, Rūta Kailiūnaitė, Aura Ošlapaitė, Liucijus Strazdis, Rimas Šidlauskas, Paulius Šilbajoris, Eglė Sukytė ir Rytas Vilgys. Pajūmėjimus jiems įteikė gen. Lietuvos konsulas Anicetas Šimutis. Mokyklos vedėja yra Elvyra Ošlapienė.

— IV Dainų šventės informacijos lietuvių kalba komisija yra išsiuntinėjusi Dainų šventės plakatus, pagamintus dail. Virkau, visoms lietuvių bendruomenėms apylinkių valdyboms Chicagoje ir už jos ribų, kad tie plakatai būtų iškabinėti lietuviškos kolonijose pas. prekybininkus, lietuvių salėse ir prie bažnyčių (seksma dieniais) lietuvių parapijose. Dainų šventė įvyksta liepos 4 d. Chicagoje. Lietuviai savo dalyvavimu toje šventėje prisideda prie lietuviškos išlaikymo bei jos sustiprinimo.

— Ar jau įsigijai bilietą į IV Dainų šventę, kuri įvyks liepos 4 d. Chicagoje. Žinok, kad tavo dalyvavimas jauniesiems dailininkams atneš džiaugsmą, o suaugusiųjų dainos — Tave nuves į senąją tėvynę — Lietuvą. Bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. PR 8-4585. International Amphitheatre salė yra vėsinama (air conditioned).

— IV-toje Dainų šventėje dalyvauja 30 suaugusių chorų iš Kanados ir Amerikos ir liuanistikų mokyklų — jaunimo chorų. Virš 1,500 choristų sudaro šios šventės sąstatą. Tai bus graži mūsų tautinė manifestacija.

NENUSTOTI LAISVĖS

— Tu Jonai kiekvieną vakarą eini pas tą našliukę. Kodėl neapsivedi su ja?

— O kur aš tuomet vakarais nueisiu?

SKAITYK PATS IR PARAGING KITAS SKAITYTI NAUJIENAS

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITE SI

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAMS

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

DAŽAU NAMUS

IS VIDAUS IR LAUKO

Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.

L. RUDIS Tel. CL 4-1050

A. TVERAS

LAIKRODZIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: Republic 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŲ:

Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.

Patogios išimokosimo sąlygos.

J. BACEVICIUS

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9527

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda

ZEMA KAINA

R. ŠERENAS

2047 W. 67th St. WILBROOK 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS

INCOME TAX

4645 So. ASHLAND AVE.

LA 3-8775

(Currency Exchange įstaiga)

Pigūs automobilių draudimai.

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

EXECUTIVE SECRETARY

New modern office. Typing and

shorthand ability. Benefits.

GRAY MACHINERY CO., INC.

Wheeling, Illinois

537-7700

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

TASTEE FREEZ

Plus stock. Southwest side.

\$18,500 cash.

581-1126

9 A. M. to 1 P. M. and

9 P. M. to 10 P. M.

LAIKAS DABAR!

DU PELNINGI MŪRAI apie \$17,000 pajamų metams, Brighton Parke. Kaina \$50,000.

4 KAMB. PUKUS MEDINIS, naujas šil., garažas, arti parko. Kaina \$15,800.

6 KAMB. 15 METU MŪRAS, centr. vėsinimas, garažas. Prie 55-tos už Pulaski. \$26,800.

2 BUTU MŪRINIS, 4 ir 5 kamb., 2 autom. garažas, Marquette Parke. \$26,500.

5 BUTU GELSAUS MŪRAS — 2x5, 2x3 ir 1x4 kamb., virš \$7,000 pajamų, du blokių parko. \$47,000.

1 1/2 AUKSTO 20 metų mūras. Gražūs 2 butai, uždari pušų porčiai, naujas stogas, garų šildymas, 2 auto garažas, platus sklypas, arti mūšų. Našlė neužbrašo — \$33,500.

SKONINGAI MODERNUS 7 kamb. mūras ir 2 auto garažas. Tvarka švara. tvarka ir graži gatvė arti ofiso. \$23,900.

PRIE BAŽNYČIOS ir vienuolyno dviejų butų 30 pėdų sklypas už \$10,900.

Valdis Real Estate

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

2 PO 4 MŪRINIS, sklypas ir pastogė, centrinis šildymas, garažas, Brighton Parke.

2 PO 5 MEDINIS ir šalia tuščias sklypas. 41-ma ir Campbell. PUKUS, BUNGALOW, įrengtas sklenas, garažas. Tuot galima užimti. 77-7a prie California Ave.

MAISTA KRAUTUVE ir 2 butai Brighton Parke.

3 BUTAI ir biznio patalpa Marquette Parke.

VALGYKLA su namu ir visais įrengimais. Judri vieta.

SIMAITIS REALTY

2737 WEST 43 STREET

CL 4-2390

10 BUTU, mūras, alum. langai. Šil. gazu, Gražūs pastatai. Apylinkė 62-ara ir Tolman. Tik \$79,500.

6 1/2 KAMB. 18 metų mūr. šil. gazu, įrengtas rūšys, 2 1/2 vonios, 2 autom. garažas. Apylinkė 68-tos ir Pulaski. \$28,900.

1 1/2 AUKSTO 12 metų mūrinis. Šiluma gazu, centrinis vėsinimas, gražiai įrengtas rūšys, 2 auto garažas, beveik dvidešimties sklypas. Apylinkė 47-tos ir Pulaski. \$37,500.

2 PO 5 MŪRINIS. Nauja šiluma gazu, alumininiai langai, 2 automobilių garažas. Marquette Parke. Tik \$28,900.

3 MIEGAMU apvynajus mūras. Šiluma gazu, alumininiai langai, centrini vėsinimas. 2 automobilių garažas, 71-mos ir Troy apylinkėje. \$29,000.

NERIS REAL ESTATE

3009 WEST 63rd STREET

Tel.: 471-0321

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namu Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu naujus ir perstatu senus vi- su rūšu namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmieste.

DOMAS ŽUKAUSKAS

HEATING & SHEET METAL

4444 So. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60609

TEL.: VI 7-3447

BUTU NUOMAVIMAS

SAVININKAMS NEMOKAMAI

Namų pardavimas, pirkimas,

Įvairūs draudimai.

BUD'S REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS

4307 So. Kedzie, Chicago

TEL. — 254-5551

1339 State St., Lemont, Ill.

TEL. — 257-5542

SKAITYK "NAUJIENAS" —

JOS TEIKIA GERIAUSIAS,

TRISINGIAUSIAS ZINIAS

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS